

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΕΡΓΩΝ
Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΤΜ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΡΓΟ:

«ΑΝΑΒΘΜΙΣΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ
ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.
Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ»

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΚΑΠ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 150.000,00€

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' : ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρον 1ον: Αντικείμενο Ειδικής Υποχρέωσης

Το παρόν τεύχος της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (ΕΣΥ) περιλαμβάνει τους Γενικούς και Ειδικούς Όρους και τις Συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές βάσει των οποίων σε συνδυασμό με τον Ν.4412/16, τον Ν.3669/08 και τις ισχύουσες διατάξεις μέχρι σήμερα: Ν. 2052/92 άρθρα 6 και 20 (ΦΕΚ Α' 94/05-06-1992), Ν. 2229/94 άρθρα 1 έως και 4 (ΦΕΚ 138 Α' /13-8-1994), Ν. 2338/95 άρθρο 13 (ΦΕΚ Α' 202/14-09-1995), Ν. 2372/96 άρθρο 4 (ΦΕΚ Α' 29/28-02-1996), Ν. 2940/01 (ΦΕΚ Α' 180/6-8-2001), Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308Α/31-12-2003), Ν. 3263/2004 (ΦΕΚ. 179Α/28-9-2004), Ν. 3316/2005 (Φ.Ε.Κ. 42Α/22-2-2005), Ν. 3481/2006 (Φ.Ε.Κ. 162 Α'/2-8-2006), Ν. 3548/2007 (Φ.Ε.Κ. 68 Α'/20-3-2007) και Ν. 3559/2007 (ΦΕΚ Α' 102/14-5-07), το Π.Δ. 609/85 (ΦΕΚ 223 Α'/85) - Κατασκευή Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα: Π.Δ. 286/94 (ΦΕΚ Α' 148/94), Π.Δ. 368/94 άρθρα 5,6,7,8,9 και 11 (ΦΕΚ Α' 201/94), Π.Δ. 210/97, (ΦΕΚ Α' 166/97), Π.Δ. 285/97(ΦΕΚ Α' 207/97), Π.Δ. 218/99 (ΦΕΚ 187 Α' /16-09-1999), Ν. 3263/2004 (ΦΕΚ. 179Α/28-9-2004) ως κωδικοποιήθηκαν και ισχύουν με τον Νόμο 4412/2016 «ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (ΦΕΚ Α' 147/8-8-2016) & με τον Νόμο 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (ΦΕΚ Α' 36/9-3-2021) τις ισχύουσες διατάξεις (Νόμους, Διατάγματα, Αποφάσεις κλπ.), τα συμβατικά τεύχη, τις ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές, τον Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για Δημόσιες Συμβάσεις Έργων που εγκρίθηκε με την ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ466/19-05-2017 (ΦΕΚ 1746/Β/19-05-2019 Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών), όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα καθώς και τις εγκεκριμένες ΕΤΕΠ όπως ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΠΑΔ /ΟΙΚ/273/17-7-2012 ΦΕΚ 2221Β/30-7-12 του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τις εγκεκριμένες μελέτες, διαγράμματα κλπ. που θα χορηγηθούν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία ως και τις έγγραφες οδηγίες αυτής, θα εκτελεσθεί το έργο :

«ΑΝΑΒΘΜΙΣΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π. Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ»

Άρθρο 2ο: Αντικείμενο εργολαβικής σύμβασης

Οι εργασίες που θα εκτελεσθούν με το ανωτέρω έργο, περιγράφονται αναλυτικά στην Τεχνική Περιγραφή του έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Άρθρο 1ο: Ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές και σχετικές διατάξεις

Για όλες τις εργασίες που θα εκτελεστούν με το παρόν έργο, ισχύουν οι κατωτέρω τεχνικές προδιαγραφές και σχετικές διατάξεις :

1.1 Οι ΕΤΕΠ όπως ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΠΑΔ /ΟΙΚ/273/17-7-2012 ΦΕΚ 2221Β/30-7-12 του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με παράλληλη εφαρμογή των Πρότυπων Τεχνικών Προδιαγραφών Έργων Οδοποιίας, εκδόσεως 1966 και εντεύθεν, της τέως Δ/σεως Γ3/β του Υπουργείου Δημ. Έργων για αυτές τις εργασίες που ακόμη δεν υπάρχουν εγκεκριμένες ΕΤΕΠ.

1.2. Οι μη καταργηθείσες προσωρινές Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές οδοποιίας (Κωδικοποίηση 1964) της τέως Δ/νσεως Γ3/β του Υπουργείου Δημ. Έργων.

1.3. Για τα σκυροδέματα ισχύουν:

- ο Κανονισμός Τεχνολογίας οπλισμένου Σκυροδέματος – ΕΚΩΣ 2000 Υ.Α. Δ17α/01/45/ΦΝ429/2010 (ΦΕΚ 270/Β/16-3-2010)
- Ο Ελληνικός Αντισεισμικός κανονισμός ΕΑΚ Υ.Α. Δ17α/01/44/ΦΝ 275/2010 (ΦΕΚ 270/Β/16-3-2010)
- Ο κανονισμός τεχνολογίας χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος Υ.Α. Δ14/92330/2008 (ΦΕΚ 1416/Β'/17-7-2008)

1.4. Εφαρμοστές προδιαγραφές σήμανσης :

• **Σηθαία ασφαλείας** ισχύουν οι εγκεκριμένες ΟΜΟΕ – ΣΑΟ Απόφαση Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ΔΜΕΟ/ο/612/16-2-11 ΦΕΚ 702/Β/29-4-2011

▪ **Οριζόντια σήμανση:** Εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν 2696/99 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας) ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σε συνδυασμό με τις ΠΤΠ - Σ- 307 και Σ-308 (ΦΕΚ 890/21-8-75) για τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της διαγράμμισης, την Οδηγία τρόπου διαγράμμισης (ΚΕΔΕ 1982), την Προσωρινή Προδιαγραφή για τους ανακλαστήρες (μάτια γάτας) των οδών (Δ3/1990), η Προσωρινή Προδιαγραφή Ακρυλικού Χρώματος (Δ14β/ο/17826/557/96) και ο ΚΜΕ. Αντιθέτως κρίνονται επαρκείς, για τις ανάγκες οριζόντιας σήμανσης αυτοκινητοδρόμων, οι προδιαγραφές ΠΤΠ ΧΡ-1, ΧΡ-2, ΧΡ-3 και ΧΡ-4 (ΦΕΚ 190Β'/79) και επιβάλλεται τουλάχιστον η χρήση των ειδικών χρωμάτων υψηλής ποιότητας, ή ακόμη καλύτερα, υλικά οριζόντιας σήμανσης με υψηλότερα χαρακτηριστικά αντανakλαστικότητας και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής (θερμοπλαστικά, ψυχροπλαστικά, αυτοκόλλητες ταινίες, διαγραμμίσεις κλπ).

▪ **Κατακόρυφη σήμανση:** Εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2696/99 (ΚΟΚ) ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σε συνδυασμό με τις ΠΤΠ Σ-301, Σ-302, Σ-303, Σ-304, Σ-305 και Σ-306 (ΦΕΚ 676Β'/74) για τις πινακίδες σήμανσης η οδηγία 1-92 της ΓΓΔΕ (ΔΜΕΟ ε/οικ/720/13-11-92) για θέματα σήμανσης που δεν καλύπτονταν από τις υπόλοιπες προδιαγραφές, την Προσωρινή Προδιαγραφή της ΓΓΔΕ (ΦΕΚ 953 Β'/24-10-97) για την επιλογή αντανakλαστικών μεμβρανών, κατά περίπτωση, και τον καθορισμό των χαρακτηριστικών του τύπου ΙΙΙ (υπερύψηλης αντανakλαστικότητας) τις ΠΤΠ Σ-310 και Σ-311 (ΦΕΚ 954Β'/ 31-12-96) για τις χρωματικές συντεταγμένες και τα χαρακτηριστικά των αντανakλαστικών μεμβρανών τύπων Ι και ΙΙ, τις ΠΤΠ Σ-301-75 και Σ-302-75, οι οποίες αντικατέστησαν τα σχετικά άρθρα των ΠΤΠ Σ-301 και Σ-302, σχετικά με την ποιότητα του αλουμινίου των πινακίδων (ΦΕΚ 99Β'/28-1-76), την ΠΤΠ για τους στύλους στήριξης των πινακίδων (ΦΕΚ 1061 Β'/13-10-80), όπως συμπληρώθηκε με την διάταξη ΒΜ5/ο/40229/27-10-80, την Τεχνική Προδιαγραφή ΔΚ8 (ΕΗ 3/ο/107/22-1-86) για τους στύλους για έκκεντρες πινακίδες, το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ, για την μετατροπή του Ελληνικού αλφάβητου σε λατινικούς χαρακτήρες για τις πληροφοριακές πινακίδες τοπωνυμίων (που τροποποιεί τις σχετικές ΠΤΠ), την Τεχνική Περιγραφή φωτεινών πινακίδων (Δ3γ/ο/15/11-Ω/28-2-91) , τον ΚΜΕ και την νομοθεσία περί διαφημιστικών και παρεμφερών πινακίδων, όπως παρουσιάζεται στον Ν.2696/99 και τα σχετικά με αυτόν Διατάγματα.

▪ **Οριοδείκτες** Ισχύει η προσωρινή προδιαγραφή πλαστικών οριοδεικτών της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

▪ **Πλήρως αντανakλαστικοί χιλιόμετρικοί δείκτες** Ισχύουν οι σχετικές με το αντικείμενο διατάξεις περί κατακόρυφης σήμανσης σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στον Κ.Μ.Ε.

▪ **Για τη σήμανση εκτελουμένων έργων** ισχύει η «Τεχνική Προδιαγραφή Σήμανσης Εκτελουμένων Έργων» (ΦΕΚ 946Β/09-07-03) σε συνδυασμό με την πρότυπο Τεχνική Προδιαγραφή σήμανσεως εκτελουμένων έργων σε οδούς εκτός κατοικημένων περιοχών (αριθ. εγκρίσεως ΒΜ5/30428//17-6-80 Απόφαση Υπουργείου Δημ. Έργων και με την πρότυπο Τεχνική Προδιαγραφή σήμανσεως εκτελουμένων έργων σε οδούς εντός κατοικημένων περιοχών (αριθμ. εγκρίσεως ΒΜ5/30058//6-12-82 Απόφαση Υπουργείου Δημ. Έργων).

1.5. ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΔΩΝ: Γενικώς για τα μέτρα ασφαλείας των οδικών έργων ισχύουν οι Προδιαγραφές Μεταλλικών Σηθαίων Ασφαλείας (ΦΕΚ 189Β'/6-4-88), οι Προδιαγραφές για τα Σηθαία Ασφαλείας New Jersey (Δ3γ/Ο/5/43-2/10-5-91), η Τεχνική Οδηγία τοποθέτησης σηθαίων ασφαλείας (Δ3γ/Ο/5/13-2/18-2-92), η Προδιαγραφή για τα ανακλαστικά στοιχεία των σηθαίων ασφαλείας (Δ3γ/Ο/6/181-2/27-8-90) και οι σχετικοί κανονισμοί που περιλαμβάνονται στον ΚΜΕ. και στα αντίστοιχα Π.Κ.Ε.

1.6. Οι ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές εκπονήσεως κυκλοφοριακών μελετών (εκδόσεως 1970), του τμήματος κυκλοφορίας Α6 του Υπ.Δ.Ε.

1.7. Οι όροι Εκτελέσεως Εδαφοτεχνικών ερευνών, εκδόσεως 1966, της Δ/νσεως Δ2 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενεστέρως.

1.8. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές προμήθειας Συρματοπλεγμάτων και Σύρματος ραφής εκδόσεως 1973 της Δ/νσεως Δ4/δ του Υπουργείου Δημ. Έργων.

1.9. Το Π.Δ.696/8-10-74 περί αμοιβών Μηχανικών και των σχετικών Προτύπων Τεχνικών Προδιαγραφών Εκπονήσεως Μελετών

1.10. Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων έργων Οδοποιίας, όπως εγκρίθηκε με την υπ.αρ. Δ17α/01/93/ΦΝ437/01-10-04 (ΦΕΚ 1556 Β'/18-10-04) Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε:

- Άρθρο Α-1 Εφαρμοστές Προδιαγραφές Υλικών και Εργασίας
- Άρθρα Β-1 έως και Β-6 των Χωματοουργικών
- Άρθρα Γ-1 έως και Γ-24 των Τεχνικών Έργων
- Άρθρα Ε-1 έως και Ε-3 της Οδοστρωσίας
- Άρθρα ΣΤ-1 έως και ΣΤ-6 των Ασφαλτικών Έργων
- Άρθρα Ζ-1 έως και Ζ-4 της Σήμανσης – Ασφάλισης

1.11. Οι σχετικές Εγκύκλιοι, ισχύοντες κανονισμοί και διατάξεις.

1.12. Διευκρινίζεται ότι τα έργα της παρούσης σύμβασης, υπόκεινται στις διατάξεις των ισχυόντων κανονισμών και των σχετικών με αυτές εγκυκλίων και Αποφάσεων του Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ή του τέως Υπ.Δ.Ε (όπως ο κανονισμός οπλισμένου σκυροδέματος, ο αντισεισμικός κανονισμός φόρτισης δομ. έργων, ο κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος Κ.Τ.Σ./97(ΦΕΚ 315β/17-04-97) κ.λ.π.).

1.13 Η υπ.' αριθμ. Απόφαση ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ. 502 (ΦΕΚ 1265/Β'/18-10-2000) Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ για εφαρμογή Π.Π.Ε. στα Δημόσια έργα και μελέτες

1.14. Απόφαση Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/611/24-7-01

1.15. Η Εγκύκλιος 23 ΑΠ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/662 «Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο του ελέγχου και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου».

1.16. Η Απόφαση Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/177 (Φ.Ε.Κ. 266 Δ'/ 14-3-2001)

Άρθρον 2ον: Συμβατικό Τιμολόγιο

2.1. Γενική ισχύς του συμβατικού τιμολογίου

Οι τιμές μονάδος του Συμβατικού Τιμολογίου, είναι γενικής ισχύος και εφαρμόζονται συμβατικός, είτε πρόκειται περί κατασκευής από αρχής νέων έργων ή περί συμπληρώσεως ή επισκευής τούτων, τόσον της οδού όσον και εγγύς ή μακράν αυτής, απαιτούμενων δια την λειτουργία, ασφάλειαν εξυγίανση κ.λ.π. της οδού.

2.2. Περιεχόμενα κάθε μίας τιμής μονάδος του τιμολογίου

Οι τιμές μονάδος του τιμολογίου δεν περιέχουν το ποσοστό γενικών εξόδων κ.λ.π. αναδόχου (εργολαβικό ποσοστό), που καθορίζεται σε Δέκα οκτώ επί τοις εκατό (18%) Οι τιμές αυτές περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες εργασίες για την πλήρη και έντεχνο κατασκευή των έργων καλύπτοντας όλες τις δαπάνες του Αναδόχου, άμεσες ή έμμεσες και επιφυλασσόμενων των περί αναθεωρήσεως τιμών κειμένων διατάξεων, αποτελούν πλήρη αποζημίωση του Αναδόχου για την κατά τα ανωτέρω εκτέλεση των εργασιών. Οι τιμές μονάδος του τιμολογίου, αναφέρονται σε πλήρως τελειωμένες εργασίες και προσαυξημένες κατά το ανωτέρω ποσοστό Γ.Ε και Ο.Ε. ,περιλαμβάνουν δε τις αναφερόμενες στο τιμολόγιο δαπάνες.

2.3. Ειδικές δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο Στα γενικά έξοδα του αναδόχου, συμπεριλαμβάνονται και οι πιο κάτω δαπάνες που βαρύνουν αποκλειστικά αυτόν.

1. Χαρτοσήμανση κ.λ.π. εργολαβικού συμφωνητικού

2. Οι δαπάνες εγκαταστάσεως και λειτουργίας του εργοταξίου ανήκοντος στον ανάδοχο όπως λεπτομερέστερα ορίζεται στο άρθρο 16 της Ε.Σ.Υ.

3. Οι δαπάνες προσωρινής σήμανσεως των εκτελουμένων έργων κατά το στάδιο εκτελέσεως των, όπως λεπτομερέστερα ορίζονται στο άρθρο 12 της παρούσης Ε.Σ.Υ.

4. Οι δαπάνες διανοίξεως και συντηρήσεως οδών προσπελάσεως από την πλησιέστερη βατή από γεωτρύπανο οδό μέχρι τις θέσεις τεχνικών προς εκτέλεση γεωτρήσεων εφόσον κριθεί απαραίτητο από την Υπηρεσία να γίνουν γεωτρήσεις προ της κατασκευής των ανωτέρω τεχνικών. Η ανωτέρω διάνοιξη των οδών προσπελάσεως θα γίνει εντός της ζώνης καταλήψεως της προς κατασκευή οδού ή των συνδετηρίων.

5. Κάθε άλλη δαπάνη που αναφέρεται στην Τ.Σ.Υ., την Ε.Σ.Υ. και λοιπά τεύχη της Δημοπρατήσεως.

Άρθρο 3ο: Εγγύηση για την καλή εκτέλεση - Σύμβαση κατασκευής του έργου

3.1 Για την κατασκευή του έργου θα συναφθεί σύμβαση σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 135 του Ν.4412/16, μετά από τη διαδικασία που προβλέπεται του άρθρο 103 του Ν.4412/16.

3.2. Για την υπογραφή της σύμβασης θα πρέπει να κατατεθεί από το ανάδοχο εγγύηση καλής εκτέλεσης. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής εξαρτάται από το όριο ποσοστού έκπτωσης του έργου που ορίζεται στην διακήρυξη (άρθρο 17) και ορίζεται και στο άρθρο 72 του Ν.4412/16.

Άρθρο 4ο: Προθεσμίες

4.1. Συνολική προθεσμία

Η συνολική προθεσμία εκτελέσεως του έργου, ορίζεται σε **ενενήντα (Αρ. 90) ημερολογιακές ημέρες** και αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Παράταση της προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο λόγω αγνοίας των τοπικών συνθηκών της περιοχής εκτελέσεως του έργου, ή λόγω αγνοίας του χρόνου που απαιτείται για την εκμετάλλευση των πηγών λήψεως για παραγωγή υλικών τεχνικών έργων, (λατομεία κ.λ.π.) των δανείων υλικών, επιχωμάτων (χείμαρροι δανειοθάλαμοι, ορυχεία κ.λ.π.) ή λόγω αγνοίας των δυσκολιών που έχει η σύγχρονη εκμετάλλευση και παραγωγή των απαιτούμενων γενικά υλικών (τεχνικών έργων, δανείων κ.λ.π.) στα λατομεία, ορυχεία, χείμαρρους κ.λ.π. της περιοχής μαζί με τους άλλους εργολάβους άλλων έργων ή λόγω αγνοίας των κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής του έργου ή λόγω αγνοίας των δυσκολιών στην εξεύρεση εργατοτεχνικού κλπ. προσωπικού, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων, ή λόγω αγνοίας της καταστάσεως του υφισταμένου οδικού δικτύου της περιοχής του έργου.

4.2. Αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες

Κατά την εκτέλεση του έργου, δεν ορίζονται αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες.

4.3. Ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες

Κατά την εκτέλεση του έργου, δεν ορίζονται Ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες .

Άρθρο 5ο: Ποινικές ρήτρες -Κυρώσεις

5.1. Ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών έργου

5.1.1. Συνολικής προθεσμίας

Για κάθε ημέρα υπαίτιας από μέρους του αναδόχου υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παρ.1 της παρούσης ΕΣΥ επιβάλλονται η ποινική ρήτρα όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 148 του Ν. 4412/16.

5.1.2. Αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών.

Για κάθε ημέρα υπαίτιας από μέρους του αναδόχου υπέρβασης αποκλειστικών (ή ενδεικτικών) τμηματικών προθεσμιών αυτές ορίζονται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και μέχρι το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της Σύμβασης χωρίς ΦΠΑ και ορίζεται και με την παράγραφο 2 στο άρθρο 148 του Ν.4412/16.

Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το ημερήσιο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και το φόρο Προστιθεμένης Αξίας (Φ.Π.Α.) προς την συνολική προθεσμία του έργου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 148 του Ν. 4412/16.

Άρθρο 6ο: Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου

6.1 Ο ανάδοχος με βάση την συνολική προθεσμία (άρθρο 4) υποχρεούται όπως εντός **δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών** συντάξει και υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/16. Στο χρονοδιάγραμμα τούτο στο οποίο θα φαίνεται η σειρά εκτελέσεως των επί μέρους εργασιών και δι' εκάστη περίοδο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός, από τον οποίον να αποδεικνύεται η δυνατότητα, της εντός των οριζόμενων στο άρθρο 4 της παρούσης προθεσμίας εκτέλεσης του έργου ,θα συνταχθεί με βασική επιδίωξη τον συντονισμό των δραστηριοτήτων προς κατασκευή κατά το δυνατόν ολοκληρωμένων χρησιμοποιούμενων και αυτοπροστατευομένων τμημάτων του έργου.

6.2. Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, θα συνταχθεί με μορφή τετραγωνικού πίνακα που θα δείχνει την ποσοστική ανάπτυξη του έργου και των εργασιών κατά την διάρκεια του χρόνου ,θα συνοδεύεται από έκθεση που θα αναλύει και θα αιτιολογεί τον προτεινόμενο προγραμματισμό και θα αναλύεται σε γραμμικά διαγράμματα. Η έγκριση του χρονοδιαγράμματος θα γίνει από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στο ανωτέρω χρονοδιάγραμμα θα αναγράφονται οι κατά ημέρα ποσότητες των κατ' είδος εκτελεσθησόμενων εργασιών (σε φυσικές μονάδες εργασίας, ήτοι σε μέτρα οδού, για όλες τις κατηγορίες των εργασιών).

Το ως άνω χρονοδιάγραμμα ως ήθελε εγκριθεί τροποποιούμενο και συμπληρούμενο από την Υπηρεσία, αποτελεί πίνακα και διαταγή εκτελέσεως των εργασιών, υπέρβαση δε των επί μέρους προθεσμιών συνεπιφέρει τις εκ της Συμβάσεως και των κειμένων διατάξεων προβλεπόμενες κυρώσεις.

6.3 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος μέσα σε προθεσμία **δέκα (10)** ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης να υποβάλλει στην Υπηρεσία το ΣΑΥ και ΦΑΥ.

Άρθρο 7ο :Μελέτη των συνθηκών του Έργου - Ώρες εργασίας

7.1 . Με την υποβολή προσφοράς του ο Ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος της φύσης και τοποθεσίας του έργου, των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου, κυρίως όσον αφορά τις κάθε είδους πηγές λήψης υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, ύπαρξη εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, νερού ηλεκτρικού ρεύματος, οδών, του τυχόν υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής, τους φόρτους της υπάρχουσας κυκλοφορίας, το ευμετάβλητο των καιρικών συνθηκών, την διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, ποιότητα και ποσότητα των υλικών που μπορεί να συναντηθούν πάνω και κάτω από το έδαφος κλπ.

7.2. Σημειώνεται ότι οι ευθύνες γι' αλληλογραφία και συνεννοήσεις που ενδέχεται να χρειασθούν με τους διάφορους Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας, ανήκουν όλες στον Ανάδοχο (. Όλες αυτές οι ενέργειες θα γίνονται με γνώση της Επίβλεψης. Έτσι η αλληλογραφία θα γίνεται μέσω της Υπηρεσίας, ή με κοινοποίηση των εγγράφων στην Δ/σα Υπηρεσία τα δε πορίσματα συσκέψεων. Θα ανακεφαλαιώνονται σε ενημερωτικές αναφορές που θα υποβάλλονται εντός 3 εργασιών ημερών και θα επισυνάπτονται εκ νέου στις μηνιαίες ενημερώσεις του χρονοδιαγράμματος που προβλέπει το άρθρο 6 της παρούσης Ε.Σ.Υ.

7.3. Επίσης με την υποβολή της προσφοράς του ο Ανάδοχος αποδέχεται ότι είναι απόλυτα ενήμερος για το είδος και τα μέσα ευκολίας τα οποία θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την πρόοδο εκτέλεσης των εργασιών και οποιοδήποτε άλλα ζητήματα, τα οποία κατά οποιονδήποτε τρόπο, μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης .

7.4 Επίσης ο Ανάδοχος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει, με σκοπό να συμμορφωθεί, τα εγκεκριμένα διαγράμματα της μελέτης καθώς και τα συμβατικά στοιχεία του έργου, τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο της μελέτης του έργου και ότι αυτά συνιστούν την βάση της σύμβασής του.

7.5. Παράλειψη του Αναδόχου προς ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία, που αφορά τους όρους της σύμβασης, δεν απαλλάσσει αυτόν από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του προς την σύμβαση.

7.6. Σχετικά με τις μελέτες που έχουν συνταχθεί ή θα συνταχθούν για το έργο γίνεται αναφορά στο άρθρο 14 αυτής της ΕΣΥ.

7.7. Επισημαίνουμε οι δυσχέρειες που είναι δυνατό να προκύψουν από τις εργασίες που θα εκτελούνται στην περιοχή του έργου από τον εργοδότη ή από άλλους πιθανούς εργολήπτες, ώστε να τις πάρει ο Ανάδοχος υπόψη κατά την μόρφωση της προσφοράς του.

7.8.Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός ότι τα κοινοτικά δίκτυα ύδρευσης, άρδευσης της περιοχής δεν επαρκούν για να τροφοδοτήσουν την περιοχή των έργων και ότι ο προσπορισμός νερού στην περιοχή θα γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του Αναδόχου.

Άρθρο 8ο : Πινακίδες ενδεικτικές του έργου - Φωτογραφίες - Παραστατικά και Στατιστικά στοιχεία του έργου

8.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως εντός **δέκα (10)** ημερών από της υπογραφής της σύμβασης προβεί στην προμήθεια και τοποθέτηση πινακίδων ενδεικτικών του εκτελουμένου έργου. Οι διαστάσεις των πινακίδων, ο αριθμός αυτών, οι αναγραφόμενες ενδείξεις(ονομασία έργου, κύριος του έργου, Διευθύνουσα Υπηρεσία, μελετητής, ανάδοχος, μήκος οδού, προϋπολογισμός έργου και χρονολογίες έναρξεως και περαιώσεως),ο χρωματισμός και ο τρόπος στηρίξεως θα είναι σύμφωνα με την Δ6 οικ/62453/16-11-1983 εγκύκλιο Δ1 του Υπ. Δημ. Έργων . Οι θέσεις τοποθετήσεως αυτών θα καθορισθούν εγκαίρως από την Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία. Οι δαπάνες προμήθειας, μεταφοράς και τοποθετήσεως των ως άνω πινακίδων, βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου, περιλαμβάνονται δε ανηγμένες στις τιμές μονάδος του τιμολογίου και στις δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο. Σε περίπτωση μη τοποθετήσεως των ανωτέρω πινακίδων, εντός της ως ανωτέρω οριζόμενης προθεσμίας, η διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, προβαίνει στην προμήθεια, μεταφορά και τοποθέτηση τους εις βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.

8.2.Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη λήψη, εκτύπωση και παράδοση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, ικανού αριθμού φωτογραφιών και λοιπών καταστατικών στοιχείων του εκτελουμένου έργου ως και την τήρηση, σύνταξη εκτύπωση και παράδοση πλήρων στατιστικών στοιχείων αυτού. Όλες οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τον ανάδοχο, περιλαμβανομένων στις τιμές μονάδος του Τιμολογίου και στις δαπάνες που βαρύνουν αυτόν.

Άρθρο 9ο : Εκπροσώπηση του αναδόχου - Κοινοποίηση στον Ανάδοχο

9.1.Η ανάδοχος επιχείρηση θα γνωστοποιήσει στην διευθύνουσα Υπηρεσία την νόμιμη εκπροσώπηση της ή τους τυχόν πληρεξούσιους. Για την υπογραφή του χρονοδιαγράμματος, των επιμετρήσεων, των πρωτοκόλλων αφανών εργασιών, των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.), των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων και των πιστοποιήσεων με τα στοιχεία που τις συνοδεύουν ο ανάδοχος μπορεί να αντιπροσωπευθεί μόνο από τεχνικό που έχει τις σχετικές δυνατότητες ,και ο οποίος μπορεί να είναι ολικά ή μερικά πληρεξούσιος ή εκπρόσωπος του Αναδόχου.

9.2.Για την κοινοποίηση εγγράφων της Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο ή τον αντίκλητό του ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 143 του Ν.4412/2016 ,**όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 62 του Ν.4782/2021.**

Άρθρο 10 : Διεύθυνση του έργου - Εκλογή προσωπικού του αναδόχου Μηχανήματα κ.λ.π.

- Ειδικές υποχρεώσεις στο προσωπικό

10.1 Την Τεχνική διεύθυνση του έργου σε όλη την διάρκεια κατασκευής του, θα έχει ειδικά εξουσιοδοτημένος "Τεχνικός Διευθυντής", Πολιτικός ή Τοπ/φος Μηχανικός ή Υπομηχανικός με σημαντική πείρα σε έργα οδοποιίας .

10.2 Ο ανάδοχος υποχρεούται σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν.4412/16 να διαθέσει για το έργο, εκτός από τα αναγκασιούντα κάθε είδους μέσα (υλικά, μηχανήματα, εργαλεία, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους κλπ) και όλο το ειδικευμένο προσωπικό. Εφ' όσον ο ανάδοχος εγκαταστήσει εργοταξιακό εργαστήριο στο ανωτέρω προσωπικό θα περιλαμβάνεται απαραίτητως (εκτός από τον Τεχνικό Διευθυντή της παραγράφου 10.1 της παρούσης Ε.Σ.Υ.) και ένας πεπειραμένος εργαστηριακός εργοδηγός της έγκρισης της Υπηρεσίας οποίος θα προϊστάται του εργοταξιακού εργαστηρίου και θα έχει αποκλειστική απασχόληση στο ποιοτικό έλεγχο των έργων.

10.3 Το παραπάνω προσωπικό, θα πρέπει να βρίσκεται επί τόπου των έργων σε κάθε κλήση. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε από τους παραπάνω 10.1 και 10.2 ,δεν βρεθεί στο εργοτάξιο μέσα σε εύλογο χρόνο από την κλήση του από την Υπηρεσία, τότε θα επιβάλλεται ανέκκλητη ποινική ρήτρα ίση προς εξήντα ευρώ (60€) την μέρα, για κάθε ελλείποντα και για είκοσι (20)ημέρες. Τα παραπάνω πρόστιμα θα παρακρατούνται από τον αμέσως προσεχή λογαριασμό του αναδόχου.

10.4.Αν περάσει το παραπάνω χρονικό διάστημα και ο Ανάδοχος δεν έχει συμμορφωθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις, τότε η Υπηρεσία μπορεί να κινήσει την διαδικασία "περί εκπτώσεως του Αναδόχου", ή και να συνεχίσει την επιβολή της παραπάνω ημερησίας ποινικής ρήτρας.

10.5. Οι παραπάνω τεχνικοί (παραγράφοι 10.1 και 10.2)θα υπογράφουν το ημερολόγιο του έργου καθημερινά, ο καθένας για τον τομέα συνυπευθυνότητας τους και για όλους τους τομείς.

10.6.Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να δηλώσει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, τα ονόματα και τα αποδεικτικά εμπειρίας των παραπάνω, μέσα σε πέντε(5) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Η Διευθύνουσα τα έργα Υπηρεσία τους αποδέχεται ή τους απορρίπτει μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία επτά (7) ημερολογιακών ημερών. Ο Ανάδοχος μπορεί να αντικαθιστά αυτούς, προαναγγέλλοντας όμως την αντικατάσταση τους πριν τρεις (3)μέρες τουλάχιστον .Επίσης υποχρεούνται για όλους να προβαίνει στην αντικατάσταση τους μέσα σε δέκα (10) ημερολογιακές μέρες από την λήψη σχετικής γραπτής εντολής της Υπηρεσίας. Μετά την πάροδο της προθεσμίας άπρακτης, θεωρείται, συμβατική η απομάκρυνση του ατόμου που διατάχθηκε αυτή.

Άρθρο 11ο : Δρόμοι προσπέλασης - Διεξαγωγή κυκλοφορίας κατά την διάρκεια εκτέλεσης των έργων

11.1. Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιεί κατά τις μεταφορές των διαφόρων υλικών μόνον τους υφιστάμενους δρόμους, ή θα χρησιμοποιεί κατόπιν οδηγιών του εργοδότη, προσωρινούς

δρόμους ή θα κατασκευάσει τέτοιες προσπελάσεις, εφόσον θα το επιτρέψει ο εργοδότης. Σε καμία περίπτωση δεν θα παρακωλύσει έστω και σποραδικά την κυκλοφορία σε αυτούς καταλαμβάνοντας χώρο τόσο από τα έργα όσο και από τα μεταφορικά μέσα ή και από τα ίδια τα υλικά. Όσον αφορά στους δρόμους που υπάρχουν ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη ότι δεν μπορεί να κυκλοφορήσει όχημα βάρους μεγαλύτερου εκείνου για το οποίο έχει υπολογιστεί η αντοχή του οδοστρώματος ώστε να αποφευχθεί η καταστροφή του. Για τον λόγο αυτό πρέπει προηγουμένως σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές να εξακριβώνει την αντοχή του οδοστρώματος και των καταστρωμάτων των γεφυρών και άλλων τεχνικών έργων της οδού. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η διέλευση βαρέων οχημάτων ή μηχανημάτων, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος πάντα μετά από συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές να κάνει τις αναγκαίες ενισχύσεις, αντιστηρίξεις κ.λ.π. ή να βρει οποιονδήποτε άλλο τρόπο διαβάσεως. Εφόσον κάνει χρήση τέτοιων οδών (εντός των ανωτέρω περιορισμών), υποχρεούται στη συντήρηση και των δρόμων αυτών καθ' όλη τη διάρκεια της πλήρους εκτελέσεως της συμβάσεως χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση εκ μέρους του Δημοσίου.

Νοείται ότι σε κάθε περίπτωση κατά την εκτέλεση του έργου και την παραγωγή μεταφορά υλικών, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε ζημία ή ατύχημα. Η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει ευθύνη ή υποχρέωση για καταβολή δαπανών ή αποζημιώσεων για τις παραπάνω αιτίες.

11.2.Οι μεταφορές των διαφόρων υλικών θα εκτελούνται από τους δρόμους και με τις διαδρομές που θα καθορίζονται από την Υπηρεσία.

11.3 Στην περίπτωση διαφόρων χωματουργικών εργασιών και τεχνικών έργων προσωρινής χρήσεως για τη διαμόρφωση των εργοταξιακών χώρων και κάλυψη γενικά κατασκευαστικών αναγκών, οι δαπάνες θα επιβαρύνουν τον Ανάδοχο. Επίσης η κατασκευή των πάσης φύσεως οδών προσπελάσεως για πρόσβαση της θέσεως των έργων, δανειοθάλαμους και λατομεία βαρύνει τον Ανάδοχο.

11.4.Ο Ανάδοχος οφείλει να πάρει χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση τα κατάλληλα μέτρα κατά την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας του, ώστε να μη παρεμποδίζεται η κυκλοφορία γενικά οχημάτων, και πεζών (από τη διακίνηση των μηχανικών του μέσων, στην εκτέλεση των έργων, την απόθεση υλικών, τη δημιουργία βοηθητικών εγκαταστάσεων και κατασκευών κλπ).

11.5 Καμία εργασία εκσκαφών γενικά, ή αχρησίας οδού, ή τμήματος διατομής οδού, ή ερείσματος ή πεζοδρομίου επιτρέπεται να εκτελεσθεί πριν εγκριθεί αρμόδια και ολοκληρωθεί πλήρως η κατασκευή από τον Ανάδοχο προσωρινής διάβασης των τροχοφόρων ή πεζών, ανάλογα με εναλλακτικές διαδρομές και γίνει η σχετική σήμανση.

11.6.Οι εργασίες της συγχρόνου, συνεχούς και πλήρους εξασφαλίσεως της διερχόμενης δια της προς Συντήρηση Εθνικής Οδού και των συνδετήριων αυτής με οικισμούς του τοπικού δικτύου κυκλοφορίας κατά την διάρκεια της κατασκευής της, δεν θα πληρωθούν ιδιαίτερα στον ανάδοχο, αλλά συμπεριλαμβάνονται αυτές ανοιγμένα στις τιμές μονάδος του τιμολογίου και τις δαπάνες και βαρύνουν τον ανάδοχο. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση στην αποκατάσταση (χωρίς εμπόδια και με ασφάλεια) της διεξαγόμενης κυκλοφορίας κατά μήκος της υπόψη οδού και ιδιαίτερα στα τμήματα εκείνα στα οποία η κατασκευαζόμενη οδός εξαφανίζει ολικά ή μερικά την υπάρχουσα οδό ή τις υφιστάμενες συνδετήριες οδούς (επαρχιακές, κοινοτικές και αγροτικές οδούς), προς οικισμούς της περιοχής σε οποίο μήκος απαιτηθεί, καθώς και στην κατασκευή και συντήρηση των απαραίτητων συνδετήριων τμημάτων (παρακαμπτήριων). Τα ως ανωτέρω αποκαθιστάμενα τμήματα της οδού (συνδετήρια) θα είναι κατασκευασμένα ώστε η διερχόμενη από αυτά κυκλοφορία να είναι άνετη και ασφαλής.

Άρθρο 12ο: Προστατευτικά μέτρα κυκλοφορίας

Παρακάτω αναφέρονται ειδικά μέτρα και υποχρεώσεις του Αναδόχου για την προστασία της κυκλοφορίας σχημάτων (οδικών, αγροτικών, κλπ) και πεζών).

12.1.Ο Ανάδοχος οφείλει να παίρνει, με δικές του δαπάνες, τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ή ζημίας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, είναι δε μόνος υπεύθυνος γι' αυτές και έχει αποκλειστικά αυτός όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε τι που θα τύχει, είτε από δική του υπαιτιότητα, είτε από το εργαζόμενο σ' αυτόν εργατοτεχνικό προσωπικό, είτε από τα εργαλεία και μηχανήματα που απασχολούνται στο έργο του.

12.2.Με την έναρξη των εργασιών και καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται με δικές του δαπάνες και χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του, σύμφωνα με το Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.Δ.2696/23-3-99 (ΦΕΚ Α/57) και ισχύει σήμερα με τον Ν 3542/07, την ΔΙΠΑΔ/οικ/502 ΦΕΚ 946Β/9-7-2003 που αναφέρεται στη σήμανση έργων που εκτελούνται σε εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών, να προβαίνει στην πλήρη σήμανση του

εργοταξίου, περίφραξη και ιδιαίτερη σήμανση κάθε επικίνδυνης θέσης. Η σήμανση θα γίνεται όπως ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις με κατάλληλα, ευδιάκριτα, μέρα και νύκτα, σήματα για την πλήρη διασφάλιση της κυκλοφορίας.

12.3.Επίσης ο Ανάδοχος οφείλει να προβαίνει στην άμεση κάλυψη με ασφαλτόμιγμα των τομών οδοστρώματος, που γίνονται απ' αυτόν σε οδούς με κυκλοφορία για την αποφυγή ατυχήματος και τον περιορισμό στα ελάχιστα δυνατά χρονικά όρια των δυσκολιών, οι οποίες προκαλούνται στην κυκλοφορία λόγω της εκτέλεσης των έργων.

12.4. Εφόσον δεν λαμβάνονται τα προαναφερθέντα μέτρα και εκτός από τις αστικές και ποινικές κυρώσεις τις οποίες υπέχει αποκλειστικά ο Ανάδοχος, επιβάλλονται ποινικές ρήτρες από την Υπηρεσία όπως παρακάτω : Για κάθε επιμέρους εργασία και για κάθε μέρα κατά την οποία θα διαπιστώνεται από τον Επιβλέποντα ή τους άμεσους Προϊσταμένους του ατελής σήμανση των εκτελουμένων έργων ή τομή οδού κυκλοφορίας που πρέπει να καλυφθεί με ασφαλική στρώση και δεν καλύπτεται από αμέλεια, ή ασφαλική κάλυψη που παρουσιάζει ανωμαλίες στην κυκλοφορία ή γενικά πλημμελής συμμόρφωση του Αναδόχου στα προαναφερθέντα μέτρα ασφαλείας, επιβάλλεται στον Ανάδοχο πρόστιμο από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας που διευθύνει το έργο ή το νόμιμο αναπληρωτή αυτού, υπό μορφή ποινικής ρήτρας μέχρι εκατό πενήντα (150€) ανά περίπτωση. Η επιβολή του παραπάνω προστίμου μπορεί να επαναλαμβάνεται για κάθε περίπτωση και μέρα, μέχρι τη συμμόρφωση του Αναδόχου ,και παρακρατείτε από τον αμέσως προσεχή λογαριασμό. Τα παραπάνω πρόστιμα, τα οποία έχουν παρακρατηθεί προσωρινά, οριστικοποιούνται, μειώνονται ή διαγράφονται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, ύστερα από αίτηση του Αναδόχου η οποία υποβάλλεται δια της Υπηρεσίας που διευθύνει το έργο σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα(10)ημερών από την κοινοποίηση σ' αυτόν της επιβολής του προστίμου.

12.5.Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντάξει με δαπάνες του ειδική μελέτη σήμανσης για την εξυπηρέτηση της εκτρεπόμενης κυκλοφορίας σε κάθε φάση εκτέλεσης του έργου, που θα πρέπει να υποβάλλεται για έγκριση από την Υπηρεσία τουλάχιστον πέντε(5)ημερολογιακές ημέρες πριν από την έναρξη εκτέλεσης των έργων της αντίστοιχης φάσης εργασιών.

Άρθρο 13ο : Μέτρα προστασίας υφισταμένων και νέων κατασκευών και εργασίες παραλλαγής δικτύων Ο.Κ.Ω κλπ.

13.1.Κάθε είδους εργασία, όπως εργασίες εκσκαφών, κατασκευής τεχνικών έργων, οδοστρώσας κλπ. θα πρέπει να εκτελείται με ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές όπου υφίστανται εγκαταστάσεις κάθε φύσεως που παραμένουν. Τέτοιες εγκαταστάσεις είναι οδοστρώσια, περιφράξεις, τεχνικά έργα, δίκτυα κοινωφελών οργανισμών ή κοινοτικών ή ιδιωτικών εκμεταλλεύσεων, όπως αρδευτικά φρεάτια, αρδευτικοί αύλακες, δίκτυα τροφοδοτικά ή διανομής ηλεκτρικού, νερού, τηλεφωνοδότησης κ.λ.π. τα οποία χάριν συντομίας ονομάζονται δίκτυα ΟΚΩ. Η επιζητούμενη ιδιαίτερη προσοχή αποσκοπεί στο να αποφευχθούν ζημιές, ατυχήματα, βλάβες, δυσλειτουργίες κλπ. για τις οποίες ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος.

13.2 Οποιαδήποτε ζημία που προκαλείται από την εκτέλεση του έργου, είτε οφείλεται σε αμέλεια του Αναδόχου ή στον τρόπο με τον οποίο εκτελεί αυτός το έργο ή σε αμέλεια του εργατοτεχνικού προσωπικού των έργων, ή σε άλλο αίτιο, βαρύνει αποκλειστικά τον Ανάδοχο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει ολόκληρη τη δαπάνη επανόρθωσης της ζημιάς, σε περίπτωση αξίωσης τρίτου έναντι, του Αναδόχου, του Δημοσίου, των Μελετητών, των Επιβλεπόντων κλπ. Ο Ανάδοχος φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την διεξαγωγή του δικαστικού αγώνα και είναι μόνος και αποκλειστικός υπεύθυνος για την καταβολή των αποζημιώσεων που τυχόν θα επιδικασθούν σε βάρος οποιουδήποτε. Διευκρινίζεται ότι η ευθύνη αυτή δεν αφορά τις οποιεσδήποτε διεκδικήσεις λόγω απαλλοτριώσεων, οι οποίες βαρύνουν το Δημόσιο.

13.3.Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν κρουστικά μέσα (π.χ. περίπτωση δυναμικής συμπύκνωσης σε περιοχή θεμελίωσης τεχνικών έργων ή τυχόν σε άλλες θέσεις)ή άλλα μέσα εκσκαφής(π.χ. εκρηκτικά σε τυχόν βραχώδεις εμφανίσεις) αν επιτρέπονται και χορηγηθούν οι σχετικές άδειες από τις αρμόδιες Αρχές, ή έμπηξη πασσάλων για αντιστήριξη σκαμμάτων κλπ., κάθε ζημία που τυχόν προκύψει πραγματική ή αποθετική των γύρω κατασκευών κλπ. θα βαρύνει επίσης ως αποκλειστικά υπεύθυνο, τον Ανάδοχο.

13.4.Καμμία αξίωση του Αναδόχου από τις τυχόν παραπάνω αναφερθείσες αιτίες θα γίνει αποδεκτή και οι τιμές του Τιμολογίου είναι ενιαίες και αμετάβλητες, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες κυκλοφορίας ή άλλου αιτίου, την έκταση των εργασιών και τη δυνατότητα ή το συμφέρον χρήσης μηχανικών μέσων (ελαφρών, μεσαίων, βαρέων)ή εκτέλεσης με τα χέρια

13.5.Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι σε μερικά τμήματα του εύρους κατάληψης της οδού και κοντά σ' αυτά, βρίσκονται πυλώνες και στύλοι της ΔΕΗ και του ΟΤΕ, σωλήνες ύδρευσης κλπ.

13.6.Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ενεργεί και να ενοχλεί τους οργανισμούς Κοινής Ωφελείας κλπ. για την επίσπευση της απομάκρυνσης. των πιο πάνω εμποδίων, να διευκολύνει απροφάσιστα την εκτέλεση των εργασιών αυτών χωρίς να δικαιούται να προβάλει οποιαδήποτε αξίωση αποζημίωσης του για καθυστερήσεις ή δυσχέρειες που παρουσιάζονται στο κυρίως έργο του, από την εκτέλεση των παραλλήλων εργασιών απομάκρυνσης στύλων, μετατόπισης γραμμών κλπ. Αντίθετα, αυτός οφείλει κατά την εκτέλεση των έργων να λάβει όλα τα μέτρα για να αποφευχθούν βλάβες στις εγκαταστάσεις των πιο πάνω εταιριών. Σε περίπτωση που τυχόν συμβούν τέτοιες βλάβες, θα βαρύνουν οπωσδήποτε τον Ανάδοχο.

13.7.Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ύπαρξη υπόγειων αγωγών και άλλων εγκαταστάσεων Ο.Κ.Ω, σε περιοχές επηρεαζόμενες από τα έργα, ο Ανάδοχος οφείλει, με δικές του δαπάνες και φροντίδες, να εφοδιασθεί με τα απαραίτητα διαγράμματα και λοιπά στοιχεία των θέσεων των Αγωγών Κοινής Ωφελείας και αφού έλθει σε επαφή με τις αρμόδιες Αρχές των Ο.Κ.Ω, να ενεργήσει, παρουσία εκπροσώπων τους, διερευνητικές τομές για την επισήμανση των αγωγών Ο.Κ.Ω και την εν συνεχεία αποκάλυψη αυτών, εφ' όσον ήθελε απαιτηθεί η διευθέτησή τους.

13.8.Επιλέον, σχετικά με τις εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω (με την έννοια της παρ. 13.1 που τυχόν θα συναντηθούν, καθορίζονται τα ακόλουθα :

α. Ο Ανάδοχος οφείλει να αναφέρει έγκαιρα και έγγραφα στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία, τις συναντώμενες δυσχέρειες στην προώθηση των εργασιών και την κατασκευή του έργου, από τις παραπάνω εγκαταστάσεις κλπ. συνοδεύοντας τις αναφορές του με υποδείξεις λύσεις για τα δημιουργούμενα τεχνικά προβλήματα.

β. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απόφαση της Υπηρεσίας για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από τις παραπάνω εγκαταστάσεις κλπ .τροποποιώντας στην ανάγκη τα κατά το άρθρο 7 της παρούσας πρόγραμμα και διαδοχή εργασιών ή ακόμα και εκτελώντας πρόσθετες αναγκαίες εργασίες, μετά από ειδική εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας χωρίς να προκύπτει από τους λόγους αυτούς κανένα δικαίωμα για τον Ανάδοχο, για παράταση προθεσμίας του ολικού χρόνου αποπεράτωσης του έργου.

γ. Η Υπηρεσία, μετά από έγγραφη αίτηση του Αναδόχου, οφείλει να βοηθήσει αυτόν, σε όλα τα διαβήματα που απαιτούνται προς τις αρμόδιες Αρχές, για την άρση κάθε ενδεχόμενου εμποδίου από τις επιχειρήσεις και Ο.Κ.Ω κλπ. στη προώθηση των εργασιών, χωρίς όμως αυτό να απαλλάσσει τον Ανάδοχο από όλες τις ευθύνες που έχει ο ίδιος και που είναι υποχρεωμένος να αλληλογραφεί και να συνεννοείται (ενημερώνοντας πάντα τη Δ/νουςα Υπηρεσία σχετικά) με τους αντίστοιχους ΟΚΩ στους οποίους νοείται ότι περιλαμβάνονται πέραν των ΔΕΗ,ΟΤΕ κλπ. οι Δημοτικές ή Κοινοτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, ιδιωτικές εκμεταλλεύσεις κλπ. κατ' αντιστοιχία προς την παρ.14.1. της παρούσας .

δ. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει κάθε προσπάθεια για να γίνει η απόληψη του υλικού εταιριών ή Ο.Κ.Ω στην καλύτερη, τεχνικά εφικτή κατάσταση, υπέχοντας ευθύνη σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν.

13.9.Επιπλέον όλων των αναφερομένων ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο Γ-20 (Αντιμετώπιση συνάντησης αγωγών οργανισμών κοινής ωφέλειας (ΟΚΩ) σε λειτουργία) της Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων Έργων Οδοποιίας.

Άρθρο 14ο : Μελέτες

14.1. Με την υπογραφή της σύμβασης θα παραδοθούν στον ανάδοχο από την Διευθύνουσα Υπηρεσία τα στοιχεία που περιέχονται στο φάκελο της Μελέτης.

14.2. Πριν από την έναρξη των εργασιών, ο ανάδοχος υποχρεούται να επαληθεύσει την ακρίβεια των στοιχείων της Μελέτης .

14.3. Ανεξάρτητα από τη μελέτη αυτή ,ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να λάβει όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των έργων και τη σύνταξη των επιμετρήσεων και επιπλέον να συντάξει όσες από τις πιο κάτω μελέτες απαιτούνται.

α. Ικριωμάτων και ξυλοτύπων

β. Αντιστήριξης αγωγών σε λειτουργία

γ. Εργοταξιακής σήμανσης ημέρας και νύκτας

δ. Γεφύρωσης προσωρινών σκαμμάτων με φύλλα λαμαρίνας

ε. Εργοταξιακής περίφραξης σε δημόσιους χώρους

στ. Εργοταξιακού ηλεκτροφωτισμού σε κοινόχρηστους χώρους

ζ. Τοιχίσκων στατικού ύψους (δηλ. ύψους από την άνω στάθμη του θεμελίου μέχρι την στέψη) όχι μεγαλύτερη από 0,5 μ.

η. Σύνταξη τοπογραφικών διαγραμμάτων, τομών, λήψης υψομετρικών στοιχείων κλπ.

θ. Μετάθεσης αγωγών οργανισμών κοινής ωφελείας, αγωγών κοινοτικών δικτύων, αρδευτικών αυλάκων και αγωγών που ανήκουν σε κοινότητα ή ιδιώτη ή συνεταιρισμό.

ι. Συμπλήρωση ή και μικρής έκτασης τροποποιήσεις μελετών που χορηγεί η Υπηρεσία

ια. Εγκαρσιών προς τον άξονα της οδού οχετών από άοπλους τσιμεντοσωλήνες μέχρι διαμέτρου 1,00μ. σύμφωνα με τύπους της Υπηρεσίας μετά των πτερυγοτοιχών των

ιβ. Αποκατάστασης ή μετατιθεμένων περιφράξεων και μαντρότοιχων

ιγ. Προσωρινών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας του έργου, των γύρω χώρων και περιοχής, παροχέτευσης ομβρίων και λοιπών έργων που θα απαιτηθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του έργου.

ιδ. Τρόπου δανειοληψίας από χείμαρρους σε εκπλήρωση της επιταγής να εναρμονίζεται η δανειοληψία με τις υδραυλικές απαιτήσεις.

ιε. Αναπασσάλωση της οριστικής μελέτης της οδού καθώς και των παραλλήλων οδών και του τμήματος των έργων που ανήκει στην παρούσα Εργολαβία, στην έκταση που θα απαιτηθεί. Επίσης είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και κάθε μελετητική εργασία που περιλαμβάνουν :

ιστ. Οι Γενικοί Όροι του Τιμολογίου Προσφοράς, τα άρθρα αυτής της ΕΣΥ.

ιζ. Η λήψη όλων των επιμετρητικών στοιχείων.

ιη. Η διεκπεραίωση όλων των ποιοτικών ελέγχων κατά το μέρος που αφορά τον ανάδοχο.

ιθ. Η σύνταξη των χρονοδιαγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

κ. Όλες οι μετρητικές εργασίες που σχετίζονται με τους μάρτυρες ελέγχου.

κα. Οι πασσαλώσεις, αναπασσαλώσεις, εφαρμογές επί του εδάφους χαράξεων, ορίων εκσκαφών, κατασκευών από σκυρόδεμα κλπ.

κβ. Μελέτες υπολογισμού φέρουσας ικανότητας για την τοποθέτηση αγκυρίων.

κγ. Κάθε άλλη απλή από τεχνική άποψη μελέτη που θα απαιτηθεί.

κδ. Οι δαπάνες των τοπογραφικών εργασιών (αποτυπώσεων, πασσαλώσεων, αναπασσαλώσεων, πύκνωσης τριγωνομετρικού και πολυγωνομετρικού δικτύου, εγκατάστασης χωροσταθμικών αφετηριών κ.λπ.) που απαιτούνται για την χάραξη των επιμέρους στοιχείων του έργου, οι δαπάνες σύνταξης μελετών εφαρμογής (όταν απαιτείται για την προσαρμογή των στοιχείων της οριστικής μελέτης στο ακριβές ανάγλυφο του εδάφους ή υφιστάμενες κατασκευές), κατασκευαστικών σχεδίων και σχεδίων λεπτομερειών, οι δαπάνες ανίχνευσης και εντοπισμού εμποδίων στον χώρο εκτέλεσης του έργου και εκπόνησης μελετών αντιμετώπισης αυτών (λ.χ. υπάρχοντα θεμέλια, υψηλός ορίζοντας υπογείων υδάτων, δίκτυα Οργανισμών Κοινής Ωφελείας [ΟΚΩ]).

κε. Η λήψη κάθε άλλου στοιχείου απαραίτητου για την εκτέλεση του έργου. Για όλες τις παραπάνω μελέτες και εργασίες δεν θα καταβληθεί στον Ανάδοχο αμοιβή δεδομένου ότι η σχετική δαπάνη θα πρέπει να περιληφθεί ανοιγμένα κατά τη μόρφωση της προσφοράς του. Όλα τα ανωτέρω πρέπει να συντάσσονται σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας, στο βαθμό και τη χωρική έκταση που αυτή κρίνει σκόπιμο, η δε απουσία τους από την αρχική μελέτη δε μπορεί να αποτελέσει για τον ανάδοχο βάση αιτίας για τη χορήγηση παράτασης προθεσμίας του έργου χωρίς ευθύνη του ιδίου για τυχόν προκύπτουσα καθυστέρηση.

κστ. Μελέτες συστημάτων αναχαίτισης οχημάτων (ΣΑΟ).

14.4. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να ορίσει και άλλες μελέτες που θα υποχρεούνται ο Ανάδοχος να εκπονήσει και υποβάλλει στην Υπηρεσία εντός προθεσμίας που θα ορίσει η Υπηρεσία. Κατά το μέρος που οι μελέτες αυτές δεν εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις της παρ.14.3 του παρόντος άρθρου, θα καταβληθεί αμοιβή στον Ανάδοχο με βάση τις διατάξεις του Π.Δ.696/74.

14.5. Πέραν της πρόβλεψης της παραπάνω παρ.14.4 η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάζει την εκπόνηση συμπληρωματικών μελετών ή σταδίων συμπληρωματικών μελετών που θα εκπονηθούν εντός χρόνου εύλογου που θα καθορίζεται με την σχετική εντολή και οι οποίες μπορεί να αφορούν προσωρινές ή μόνιμες κατασκευές. Η διαδικασία υποβολής, ελέγχου κλπ. θα είναι αυτή που προδιαγράφεται στην παρ.14.6 του παρόντος άρθρου. Η μελέτη θα αμείβεται κατά τις διατάξεις του Ν. 3316/05 μόνον εφόσον δεν εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στην παρ.14.3 του παρόντος άρθρου.

14.6. Η υποβολή όλων των μελετών θα γίνεται προς την Διευθύνουσα το Έργο Υπηρεσία με αναγραφή του αριθμού πρωτοκόλλου υποβολής και του θέματος της μελέτης στο Ημερολόγιο του Έργου. Κάθε υποβαλλόμενη μελέτη πρέπει να είναι πλήρης σύμφωνα με τις προδιαγραφές (Ν. 3316/05 κλπ) και ορθή. Ουδενμία καθυστέρηση μπορεί να δικαιολογηθεί αν η Υπηρεσία τηρήσει τις παρακάτω προθεσμίες :

α. Έγκριση με ή χωρίς διορθώσεις, συμπληρώσεις μέσα σε χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην παρ.14.7 και που προσμετρείται από την ημερομηνία της υποβολής.

β. Ελλιπή στοιχεία της μελέτης θα πρέπει να επισημαίνονται εγγράφως από την Επιβλέποντα ή τη Διευθύνουσα το Έργο Υπηρεσία μέσα σε 25 ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή οπότε το χρονικό διάστημα για την έγκριση προσμετρείται από την ημερομηνία επανυποβολής.

γ. Λανθασμένοι υπολογισμοί και στοιχεία θα πρέπει να επισημαίνονται από την Υπηρεσία σε ένα μήνα από την υποβολή. Η προθεσμία για την έγκριση προσμετρείται από την ημερομηνία επανυποβολής.

Τυχόν καθυστερήσεις της Υπηρεσίας πέραν των παραπάνω χρόνων μπορεί να θεμελιώσουν αίτημα παράτασης της προθεσμίας ,γεγονός που θα πρέπει να τεκμηριώνεται. Ο ανάδοχος διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει στην εφαρμογή των μελετών που υπέβαλε εμπρόθεσμα αν έχει παρέλθει άπρακτος ο χρόνος για την έγκριση. Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει υπ' όψη του τα παραπάνω ώστε να πραγματοποιεί έγκαιρα τις υποβολές των μελετών. Οφείλει επίσης να σημειώσει στο χρονοδιάγραμμα που θα ετοιμάσει και υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας ΕΣΥ .Τυχόν παραλείψεις της Υπηρεσίας για έγκαιρη έγκριση ή επισήμανση ελλείψεων ή λαθών δεν αίρουν την ευθύνη του Αναδόχου για την ορθότητα των μελετών του και των αντιστοίχων κατασκευών για τις οποίες παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος.

Ο Ανάδοχος διατηρεί στο ακέραιο τις ευθύνες αυτές και μετά την έγκριση των μελετών εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη. Κάθε μελέτη θα υποβάλλεται στο νόμιμο αριθμό αντιγράφων και σε μία σειρά διαφανών.

4.7.Διευκρινίζεται ότι ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για οποιαδήποτε άμεση επέμβαση που τυχόν απαιτηθεί προκειμένου να άρει επικίνδυνες καταστάσεις από οιονδήποτε λόγο κι αν έχουν προκληθεί. Οι τυχόν μελέτες που απαιτούνται δεν υπάγονται στις διαδικασίες που αναφέρονται σ' αυτό το άρθρο.

14.8.Συμπληρωματικά,διευκρινίζεται ότι τόσο για την εφαρμογή των μελετών, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος της κατασκευής αυτής, ο δε έλεγχος που θα ασκηθεί από την Υπηρεσία, ή η επίβλεψη, δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την ευθύνη αυτή, ή την οποιαδήποτε άλλη που προκύπτει για αυτόν από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις κείμενες διατάξεις.

14.9 Εφαρμογή Προγραμμάτων ποιότητας έργων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει το Πρόγραμμα Ποιότητας έργου σε δύο αντίτυπα, στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μέσα σε προθεσμία 30 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του έργου. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δέκα εργασίμων ημερών θα πρέπει να επιστρέψει ένα εγκεκριμένο αντίτυπο στον ανάδοχο με τις τυχόν παρατηρήσεις της. Κάθε πιθανή αναθεώρηση του παραπάνω Π.Π.Ε. που θα απαιτηθεί, κατά τη διάρκεια των εργασιών από τις ανάγκες του έργου, θα υποβάλλεται για έγκριση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

14.10 Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου

Α)Γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου. Ο ανάδοχος της μελέτης οφείλει να επισημαίνει έγκαιρα στον ΚΤΕ τους κινδύνους οι οποίοι συνδέονται τόσο με τις βασικές παραδοχές του έργου, όσο και με τις τεχνικές απαιτήσεις της κατασκευής. Ο ανάδοχος της μελέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του κατά το σχεδιασμό του ΤΕ, τις γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96, προσαρμοσμένες για τα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- την εξάλειψη των κινδύνων
- την αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους
- την εκτίμηση των κινδύνων που δε μπορούν να αποφευχθούν και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψής τους
- την περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την κατασκευή, συντήρηση ή επισκευή του έργου
- την αντικατάσταση επικίνδυνων υλικών από λιγότερα επικίνδυνα
- την προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
- την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις
- τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
- Την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας
- Το σχεδιασμό ενός συστήματος διαχείρισης της πρόβλεψης του εργασιακού κινδύνου, στο οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα οι ρόλοι και αρμοδιότητες των στελεχών διοίκησης του έργου,

καθώς και των ειδικών θεσμών για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (τεχνικός ασφαλείας, Συντονιστής Ασφαλείας και Υγείας της εργασίας, Ιατρός Εργασίας, Επιτροπή Ασφαλείας και υγείας των εργαζομένων) που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Επίσης θα περιλαμβάνονται οι βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας της εργασίας (π.χ. αναφορά εργατικών ατυχημάτων, έκτακτης ανάγκης, χρήση εκρηκτικών, κατάρτισης προσωπικού, ιατρικών εξετάσεων), καθώς και οδηγίες ασφαλούς εργασίας, όπου αυτό απαιτείται (π.χ. χρήση μέσων ατομικής προστασίας, εργασία σε ύψος)

Σκοπός του συστήματος είναι να αποτελέσει τη βάση για το σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος οργάνωσης και διαχείρισης της ασφάλειας από τον ανάδοχο κατασκευής

Β) Ορισμός και αντικείμενο Συντονιστή ασφαλείας και Υγείας της εργασίας (ΑΥΕ)

Ο ανάδοχος μελέτης είναι υποχρεωμένος να ορίσει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 305/96, Συντονιστή θεμάτων ΑΥΕ, ο οποίος και αναλαμβάνει την ευθύνη σύνταξης του σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) κατά το στάδιο της μελέτης.

Τα ονόματα των συντονιστών θα πρέπει να ανακοινωθούν στον ΚΤΕ εντός ενός μηνός από την ημερομηνία ανάθεσης της μελέτης. Στους Συντονιστές αυτούς θα ανατεθεί η εκτέλεση καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Π.Δ. 305/96.

Γ) Περιεχόμενο ΣΑΥ – ΦΑΥ

Ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να υποβάλει με το πέρας της μελέτης το σχέδιο και το φάκελο Ασφάλειας και Υγείας του έργου

1. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το περιεχόμενο του ΣΑΥ ορίζονται οι εξής:

- Πληροφορίες για τα υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- Πληροφορίες για κινδύνους που δε μπορούν να αποφευχθούν
- Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για εργασίες που οι κίνδυνοι δε μπορούν να αποφευχθούν
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του.

➤ Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων

➤ Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που απαιτούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από μελέτες (ειδικοί τύποι ικριωμάτων, διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα κ.λ.π.)

➤ Διαδικασίες για το χειρισμό θεμάτων ασφαλείας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή του έργου

2. Το ΦΑΥ θα περιέχει μόνο τα βασικά στοιχεία του έργου, καθώς και οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία ενδεχόμενα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά τα επόμενα στάδια της μελέτης, όσο και κατά τη διάρκεια της ζωής του έργου, όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών συντήρησης, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης αερίων ατμού κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.

3. Επισημαίνεται ότι το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης και υποβάλλονται για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του ΚΤΕ

4. όταν υπάρχει ανάγκη έκδοσης οικοδομικής άδειας, τότε υποβάλλονται και στην Πολεοδομία.

Σημειώνεται πως το **ΣΑΥ** και ο **ΦΑΥ**, θα συντάξει ο ανάδοχος.

Άρθρο 15ο : Αδρανή υλικά - Δανειοθάλαμοι

Α' Λατομεία

15.1.Επισημαίνεται ότι για την εργολαβία αυτή έχει εφαρμογή, με τις συναφείς οικονομικές επιβαρύνσεις και οποιουδήποτε περιορισμούς στην εγκατάσταση, λειτουργία, προστασία του περιβάλλοντος κλπ., ο Νόμος 1428/84 που αφορά στην Εκμετάλλευση Λατομείων Αδρανών Υλικών" και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 43(Τεύχος Α)της 11.4.1984.

15.2.Για τη λήψη των απαιτούμενων, για την εκτέλεση του έργου, αδρανών υλικών λατομείου (οπωσδήποτε ασβεστολιθικής προέλευσης)ή ορυχείου η Υπηρεσία δεν θα παραδώσει στον Ανάδοχο κανένα λατομείο ή ορυχείο Ο ανάδοχος επομένως θα φροντίσει να βρει και χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες πηγές αδρανών υλικών, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των κατάλληλων θέσεων ή ακόμη με προμήθεια από τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις λατομείων. Για την περίπτωση αυτή η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμιά υποχρέωση για να απαλλοτριώσει εκτάσεις κατάλληλες για παραγωγή υλικών προς χρήση του Αναδόχου. Συνεπώς οι τιμές προσφοράς του αναδόχου για την κατασκευή του έργου περιλαμβάνουν όλες τις απαιτούμενες, από οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες

δαπάνες για την προμήθεια από ιδιωτικά λατομεία των αναγκαιούντων αργών υλικών ή για την μίσθωση ή αγορά εκτάσεων για την παραγωγή αυτών ή ακόμη και οι τυχόν επιβαρύνσεις που θα απαιτηθούν εξ αιτίας σύγχρονης εκμετάλλευσης ορισμένων πηγών(και από άλλη προηγούμενη ή επόμενη εργολαβία με τις σχετικές επιβαρύνσεις που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση του έργου)αφού ληφθούν υπόψη όλες οι δεσμεύσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος.

15.3.Στην τιμή προσφοράς του αναδόχου περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των οδών προσπέλασης που θα απαιτηθούν ως και μεταφορών των υλικών που θα ληφθούν από οποιαδήποτε πηγή. Στον ανάδοχο δεν θα αναγνωρισθεί καμία αξίωση για πληρωμή άλλης αποζημίωσης, λόγω πρόσθετων τυχόν μεταφορών, ή δυσμενών συνθηκών μίσθωσης, αγοράς βραχιδίων εμφανίσεων ή λατομείων, αποκάλυψης και δημιουργίας ή εκμετάλλευσης και απόδοσης τούτων κλπ.

15.4.Ο ανάδοχος έχει ακέραια την ευθύνη για την άριστη ποιότητα και το σύμφωνο προς τις Προδιαγραφές (σκληρότητα, κοκκομετρική διαβάθμιση, πλαστικότητα, υδροφιλία κλπ)των υπεισερχομένων στις εργασίες κάθε είδους υλικών, γιατί εξυπακούεται ότι, με την υπογραφή της σύμβασης ανέλαβε την υποχρέωση και την ευθύνη της έντεχνης εκτέλεσης των εργασιών με δόκιμα υλικά, οποιοσδήποτε δε έλεγχος, οποίος γίνεται από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από αυτή την ευθύνη ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα αυτού. Συνεπώς, αν ορισμένες πηγές υλικών είναι, ή αποβούν ενδιάμεσα ακατάλληλες για την παροχή δόκιμων υλικών, πρέπει ο Ανάδοχος, παρακολουθώντας τούτο από δική του υποχρέωση, να αναζητήσει άλλες κατάλληλες πηγές. Τα παραπάνω αποτελούν συμβατική υποχρέωση του αναδόχου και ανάγονται στην αποκλειστική ευθύνη του.

15.5.Κατά την παραγωγή των αδρανών υλικών σκυροδεμάτων, οδοστρώσας και ασφαλικών, πρέπει να γίνεται συνεχής παρακολούθηση ,δειγματοληψία και έλεγχος της σκληρότητας, διαβάθμισης, πλαστικότητας και υδροφιλίας. Προς τούτο θα συντάσσονται δελτία ελέγχου, στα δε πρωτόκολλα παραλαβής υλικών και εργασιών πρέπει να σημειώνεται ότι τα υλικά, μετά από έλεγχο, βρέθηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

15.6.Γίνεται ιδιαίτερη μνεία ότι για τα αδρανή υλικά σκυροδεμάτων ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει όλες τις προβλεπόμενες από τον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος (Κ.Τ.Σ '97) δοκιμές και ελέγχους ώστε τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν τελικά να είναι κατάλληλα.

Β. Δανειοθάλαμοι

15.7.Οι προβλέψεις των ανωτέρω παραγρ.15.1 έως και 15.4 ισχύουν και για την περίπτωση των δανειοθαλάμων, κατ' αναλογία όσον αφορά τη ποιότητα των δανείων. Επί πλέον ισχύουν και οι όροι των παρακάτω παραγράφων.

15.8.Ο Ανάδοχος υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Επίβλεψη τις θέσεις λήψεως δανείων και γενικότερα τις πηγές δανείων. Εντός 5 ημερών από τη γνωστοποίηση θα γίνουν δειγματοληψίες ελέγχου καταλληλότητας. Στην συνέχεια και πάντως όχι αργότερα από 5 ημερολογιακές ημέρες από την γνωστοποίηση των θέσεων θα υποβάλλονται στην Επίβλεψη :

α. Διαγράμματα τοπογραφικά των θέσεων δανειοληψίας με εκτίμηση των κατά θέση ποσοτήτων που θα ληφθούν.

β. Τα εργαστηριακά αποτελέσματα που θα ληφθούν.

γ. Έκθεση αξιολόγησης των παραπάνω αποτελεσμάτων και του τρόπου κατασκευής, δηλαδή του πάχους των στρώσεων, του εξοπλισμού συμπύκνωσης που θα χρησιμοποιηθεί κλπ.

δ. Σχέδιο εκσκαφής του δανειοθαλάμου, εφ' όσον πρόκειται περί δανειοθαλάμων σε δημόσιους χώρους και μάλιστα σε κοίτες χειμάρρων με τα οποία να καταφαινεται

* η ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής όχλησης και ο τρόπος αποκατάστασης

* η διασφάλιση των υδραυλικών απαιτήσεων

15.9. Ο Ανάδοχος υποχρεούται χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση :να αφαιρέσει τα επιφανειακά ακατάλληλα και οποιοσδήποτε ενδιάμεσες στρώσεις ακατάλληλων να απομακρύνει τα ακατάλληλα σε θέσεις επιτρεπόμενες από τις αρχές, ή αν του επιτραπεί να επανεπιχώσει χώρους δανειοληψίας- να προβεί σε διαλογή αν τούτο είναι τεχνικά αναγκαίο να εκτελέσει κατά τέτοιο τρόπο την δανειοληψία και να διαμορφώσει κατάλληλα τα πρανή και κοίτη εκσκαφής ώστε η δανειοληψία να εντάσσεται σε υδραυλική διευθέτηση του χειμάρρου (όταν γίνεται από χείμαρρο)ή να προκαλεί την ελάχιστη δυνατή παρενόχληση του φυσικού περιβάλλοντος να αποκαταστήσει το φυσικό περιβάλλον και το πράσινο αν η δανειοληψία απαιτήσει εργασίες καταστροφής χαμηλού ή υψηλού προσόνου.

Γ. Άδειες Εγκαταστάσεως κ.λ.π.

15.10.Ο ανάδοχος υποχρεούται όπως προ της ενάρξεως προμήθειας και παραγωγής υλικών, μεριμνήσει για την έκδοση σχετικών αδειών (άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας, άδεια αμμοληψίας από κοίτη χείμαρροι κλπ) υποβάλλοντας στις αρμόδιες Υπηρεσίες όλα τα σχετικά δικαιολογητικά που απαιτούνται (π.χ. τοπ. διαγράμματα, σχέδια κλπ). Όλες οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον ανάδοχο.

Άρθρο 16ο : Εργαστήρια δοκιμών - Εξοπλισμός του αναδόχου κ.λ.π.

16.1. Για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών και εργασιών ο ανάδοχος δύναται να χρησιμοποιήσει είτε το Περιφερειακό Εργαστήριο Δημ. Έργων Τριπόλεως είτε κατάλληλα και αναγνωρισμένα ιδιωτικά εργαστήρια.

16.2. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης με δήλωση που θα υποβάλλει στην Υπηρεσία να δηλώσει:

α) Με ποια από τα παραπάνω εργαστήρια θα εκτελεί τον ποιοτικό έλεγχο υλικών και εργασιών.

β) Να υποβάλλει κατάλογο κατάλληλων και αναγνωρισμένων ιδιωτικών εργαστηρίων (εφόσον χρησιμοποιήσει ιδιωτικά εργαστήρια) από τα οποία η Υπηρεσία θα ορίσει ένα και με το οποίο θα συνεργάζεται για την επίλυση προβλημάτων σχετικών με την εκτέλεση του έργου και του οποίου η Υπηρεσία θα μπορεί να προσκαλεί τους αρμόδιους επιστήμονες επί τόπου του έργου κάθε φορά που θα αναφέρονται σχετικά προβλήματα για την επίλυσή τους. Η υπηρεσία έχει το δικαίωμα να ζητήσει να συμπεριληφθούν στον ανωτέρω κατάλογο και εργαστήρια δικής της επιλογής.

Άρθρο 17ο : Υποχρεωτικές δοκιμές από τον ανάδοχο - Ελάχιστος αριθμό εκτελεστέων δοκιμών

17.1. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται στην διενέργεια δοκιμών με δικές του δαπάνες κατά την εκτέλεση των εργασιών για τον ποιοτικό έλεγχο υλικών και εργασιών. Θα διενεργούνται όλες οι υπό των οικείων Π.Τ.Π.(ή ελλείψει τούτων οι από τις προδιαγραφές) και τον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος (Κ.Τ.Σ.) προβλεπόμενες δοκιμές και θα υποβάλλονται στην διευθύνουσα Υπηρεσία. Ειδικότερα θα εκτελούνται (με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου) κατ' ελάχιστο όριο οι δοκιμές, για τον έλεγχο υλικών και εργασιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές και τα σχετικά άρθρα της Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων έργων Οδοποιίας (όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. Δ17α/01/93/ΦΝ437/01-10-04 (ΦΕΚ 1556 Β'/18-10-04) Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε).

Ιδιαίτερα στα έργα όπου το σκυρόδεμα παρασκευάζεται επιτόπου ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να φροντίσει για την έγκαιρη διενέργεια της Μελέτης συνθέσεως του. Ειδικά στα έργα κατασκευής ασφαλικών εργασιών (τάπητα και ισοπεδωτικών), θα είναι δυνατή κατόπιν εντολής της υπηρεσίας, με δαπάνες του αναδόχου, η πυρηνοληψία. Εάν από αυτή προκύπτουν μικρότερα πάχη είτε από τα προβλεπόμενα στη μελέτη, είτε από τα εξαγόμενα από το μέσο όρο τυχόν ζυγολογιών, θα εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στις σχετικές ΕΤΕΠ (πυρήνες ανά 50μ. κ.λπ.). Οι θέσεις λήψης καρótων θα ορίζονται από την υπηρεσία.

17.2. Εκτέλεση δοκιμών

Τις αναγκαίες δοκιμές της παρούσης Ε.Σ.Υ δύναται να εκτελεί ο ανάδοχος (με μέριμνα ευθύνη και δαπάνες του) σε οιοδήποτε από τα ανωτέρω στην παρ.16.1 αναφερόμενα εργαστήρια. Πάντως σε περίπτωση χρησιμοποίησής του Περιφερειακού Εργαστηρίου Δ.Ε. ο Ανάδοχος οφείλει να έχει ενημερωθεί εάν τούτο έχει την δυνατότητα για την εμπρόθεσμη (σύμφωνα με την κατωτέρω παρ.17.4) υποβολή των αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που τούτο δεν είναι δυνατόν οφείλει να ενεργεί τον ποιοτικό έλεγχο σε ιδιωτικά αναγνωρισμένα εργαστήρια.

17.3. Παρουσία εκπροσώπου της Υπηρεσίας

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μεριμνά για την έγκαιρη ειδοποίηση της διευθυνούσας Υπηρεσίας στην περίπτωση εκτελέσεως δειγματοληψιών ή δοκιμών που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 17.1 ώστε να παρίσταται εκπρόσωπος της Υπηρεσίας. Πάντως η ειδοποίηση αυτή πρέπει να γίνεται τουλάχιστον μία εργάσιμη ημέρα πριν από την λήψη του δείγματος ή την εκτέλεση της δοκιμής. Σε περίπτωση που δεν ειδοποιηθεί εκπρόσωπος της Υπηρεσίας τα δείγματα ή οι δοκιμές δεν θα λαμβάνονται υπόψη.

17.4. Υποβολή αποτελεσμάτων δοκιμών στην διευθύνουσα Υπηρεσία

Τα αποτελέσματα των δοκιμών υποβάλλονται από τον ανάδοχο στην διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δεκαπέντε(15) ημερολογιακών ημερών από της δειγματοληψίας πλην των δοκιμών σκυροδέματος που υποβάλλονται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών προκειμένου για έλεγχο αντοχής σκυροδέματος σε ηλικία 7 ημερών και εντός τριάντα πέντε(35) ημερολογιακών ημερών προκειμένου περί ελέγχου αντοχής σκυροδέματος 28 ημερών. Οι γενόμενες δοκιμές μετ' ακριβών

στοιχείων των θέσεων των δοκιμών καταγράφονται σε ιδιαίτερο πίνακα συνοδεύοντας τις επιμετρήσεις και την τελική τοιαύτη αποτελούντα αναπόσπαστο μέρος αυτών.

17.5. Ρήτρες - Επιβολή κυρώσεων

17.5.1. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν εκτελεί τις δοκιμές που επιβάλλονται από τις τεχνικές Προδιαγραφές και την Τεχνική Σ.Υ. θα επιβάλλεται στον ανάδοχο ποινική ρήτρα **ενενήντα ευρώ (90€)** για κάθε τέτοια δοκιμή που δεν πραγματοποιήσει, οι αντίστοιχες εργασίες δεν θα πιστοποιούνται στον ανάδοχο, θα διατάσσεται η παύση των έργων με υπαιτιότητα του αναδόχου και θα κινείται η προβλεπόμενη διαδικασία ελέγχου ποιότητας εκτελεσμένων εργασιών από την Υπηρεσία σε βάρος του Αναδόχου.

17.5.2. Ειδικότερα οι δοκιμές για υλικά και εργασίες σκυροδέματος θα πρέπει να ικανοποιούν τα κριτήρια συμμορφώσεως της παρ.13.6.2 και 13.6.3 του Κ.Τ.Σ (Σκυρόδεμα μικρών έργων) και με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παρ. 13.3 και 13.4 του Κ.Τ.Σ(ανάλογα αν χρησιμοποιείται εργοστασιακό ή εργοταξιακό σκυρόδεμα).

Άρθρο 18ο : Ποιοτικοί έλεγχοι με μέριμνα και δαπάνη της Υπηρεσίας

Έκταση του δικαιώματος της Υπηρεσίας και Υποχρεώσεις του Αναδόχου

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει απεριόριστο αριθμό ελέγχων οιοδήποτε είδους, σε οποιοδήποτε είδος υλικού ή τμήμα κατασκευής. Ο Ανάδοχος σχετικά με το παραπάνω δικαίωμα της Υπηρεσίας έχει τις παρακάτω υποχρεώσεις.

α) Να μεριμνήσει και επιβαρυνθεί την δαπάνη για την εκτέλεση των ελέγχων που θα ζητήσει η Υπηρεσία μέσα στα όρια των υποχρεωτικών για τον ανάδοχο ελέγχων και δοκιμών που αναφέρονται στο άρθρο 17 της παρούσης Ε.Σ.Υ

β) Να παρίσταται στις δειγματοληψίες και δοκιμές στις περιπτώσεις που προειδοποιείται.

Άρθρο 19ο : Σχέση ποιοτικού ελέγχου και ευθύνης του αναδόχου για την ποιότητα και αρτιότητα υλικών και κατασκευών του έργου

Ο κάθε είδους ποιοτικός έλεγχος του έργου δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την ευθύνη γι' αυτό αυτός είναι μοναδικός και εξ' ολοκλήρου υπεύθυνος για την ποιότητα και αρτιότητα των κατασκευών του έργου. Σε περίπτωση κατά την οποία προκύπτουν αποτελέσματα από τον ποιοτικό έλεγχο που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών θα κινείται η διαδικασία του άρθρου 46 του Π.Δ.609/85. Για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών και εργασιών θα λαμβάνονται υπόψη της Υπηρεσίας τα αποτελέσματα των ελέγχων του άρθρου 18 και του άρθρου 17.1 της παρούσης Ε.Σ.Υ. Ειδικά για το σκυρόδεμα θα ισχύουν οι έλεγχοι συμμορφώσεως για σκυρόδεμα μικρών έργων(παρ.13.6.2 και 13.6.3 του Κ.Τ.Σ.).

Άρθρο 20ο : Δικαιώματα του αναδόχου για επανάληψη ελέγχου

20.1. Ο Ανάδοχος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του για ορισμένες κατηγορίες εργασιών να παίρνεται κατά την δειγματοληψία που εκτελείται με μέριμνα και δαπάνη της Υπηρεσίας(άρθρο 18 της παρούσης Ε.Σ.Υ) και ένα δεύτερο δείγμα (αντίδειγμα) το οποίο θα συσκευάζεται και θα αποστέλλεται ταυτόχρονα με το δείγμα στο εργαστήριο της Υπηρεσίας. Για την περίπτωση αμφιβολιών και υποβολής ενστάσεως από τον ανάδοχο (που θα πρέπει να γραφεί αυθημερόν στο ημερολόγιο του έργου) θα διενεργείται νέα εργαστηριακή δοκιμή στο αντίδειγμα παρουσία του εκπροσώπου του αναδόχου, το αποτέλεσμα της οποίας θα είναι υποχρεωτικό για τον ανάδοχο(ακόμη και αν αυτός δεν παραστεί στην δοκιμή). Κατά το μεσοδιάστημα ο ανάδοχος θα μπορεί να συνεχίσει τις εργασίες του με ίδια ευθύνη, αναλαμβάνοντας τη ρητή υποχρέωση να καθαιρέσει τις πλημμελείς κατασκευές κλπ αν ήθελαν διαπιστωθεί τέτοιες.

20.2. Ο ανάδοχος δικαιούται επίσης να ζητήσει επανάληψη των ελέγχων που οδήγησαν σε δυσμενή αποτελέσματα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 46 του Π.Δ.609/85. Ειδικά για τον επανέλεγχο σκληρυμένου σκυροδέματος ισχύουν και οι διατάξεις του άρθρου 13 παρ.7 του Κ.Τ.Σ. Οι σχετικοί έλεγχοι της παρ.13.7 θα γίνονται από τα εργαστήρια του Υπ.ΠΕΧΩΔΕ ή από ιδιωτικά εργαστήρια που εποπτεύονται από το Υπ.ΠΕΧΩΔΕ ή τα εργαστήρια του Α.Ε.Ι, όπως θα καθορίσει η Υπηρεσία. Την μέριμνα για την επανεκτέλεση του επανελέγχου έχει ο ανάδοχος ο οποίος θα καταβάλλει και όλες τις σχετικές δαπάνες που απαιτούνται σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 13 παρ.7 του Κ.Τ.Σ.

Άρθρο 21ο : Απαιτούμενοι έλεγχοι έρευνες και μελέτες

Οι ίδιες δαπάνες υποχρεωτικοί για τον ανάδοχο έλεγχοι έρευνες και μελέτες (πλέον των άλλων που καθορίζονται στην παρούσα Ε.Σ.Υ και λοιπά συμβατικά τεύχη) για την κατασκευή του έργου είναι οι κάτωθι:

1)Εδαφοτεχνική έρευνα και μελέτες των στην ζώνη καταλήψεως της οδού εδαφών, της καταλληλότητας, του βαθμού συμπίεσεως των ορυγμάτων ή δανείων χωμάτων, των προοριζομένων για την κατασκευή επιχωμάτων ως και ετοιμών επιχωμάτων.

2)Έρευνα προς διαπίστωση της ανάγκης και καθορισμού του είδους και της εκτάσεως εκτελέσεως εξυγιαντικών κ.λπ. έργων.

3)Έλεγχος καταλληλότητας (κοκκομετρικής διαβάθμισης, υφής, υγείας πλαστικότητας, υδροφιλίας, αντοχής κ.λπ.) των πάσης φύσεως και για οποιοδήποτε σκοπό χρησιμοποιησόμενων αδρανών υλικών.

4)Μελέτες συνθέσεως σκυροδεμάτων σύμφωνα με τον Κανονισμό Τεχνολογίας σκυροδέματος(Κ.Τ.Σ). Οι μελέτες συνθέσεως σκυροδέματος θα γίνονται από τα εργαστήρια Α.Ε.Ι ή τα εργαστήρια Δημ. Έργων ή τα ιδιωτικά εργαστήρια που εποπτεύονται από τα εργαστήρια του Υπ.ΠΕΧΩΔΕ. Όλες τις σχετικές δαπάνες θα καταβάλλει ο ανάδοχος. Οι μελέτες αυτές θα γίνονται στην αρχή του έργου και θα επαναλαμβάνονται στις περιπτώσεις που απαιτείται σύμφωνα με την παρ.5.2.1.5 του Κ.Τ.Σ.

5)Μελέτη συνθέσεως ασφαλτοσκυροδεμάτων. Οι μελέτες αυτές θα γίνονται από το περ. εργαστήριο Τρίπολης του Υπ. ΠΕΧΩΔΕ και θα επαναλαμβάνονται κάθε φορά που θα απαιτείται (λόγω αλλαγής κοκκομετρικής διαβαθμίσεως κλπ).

Άρθρο 22ο : Κατάληψη χώρων - Εργοτάξια

22.1.Ο Ανάδοχος υποχρεούται μετά την εγκατάστασή του επί τόπου του έργου, να προβεί στην αναζήτηση, κατάληψη και διευθέτηση των κατάλληλων χώρων στην άμεση περιοχή του έργου για την εγκατάσταση εργοταξίων, ειδοποιώντας για αυτό την Υπηρεσία. Οι καταλαμβανόμενοι χώροι που βρίσκονται μέσα στην περιοχή ιδιοκτησίας του Κυρίου του έργου θα πρέπει να είναι της έγκρισης της Υπηρεσίας.

22.2.Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελέσει με δαπάνες του όλα τα έργα που θα απαιτηθούν για την διαμόρφωση των εργοταξίων και για τις προσπελάσεις προς τους χώρους αυτών. Επίσης υποχρεούται να μην εμποδίζει την λειτουργία άλλων εγκαταστάσεων κατά την εκτέλεση των εργασιών.

22.3.Πριν από την παράδοση για χρήση κάθε τμήματος του έργου, ο ανάδοχος υποχρεούται να το κενώσει από τα υλικά, μηχανήματα ή και τις διάφορες εγκαταστάσεις με δαπάνες του και να το παραδώσει στην Υπηρεσία καθαρό. Στην περίπτωση κατά την οποία ο ανάδοχος καθυστερεί αδικαιολόγητα κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, να παραδώσει τον χώρο των εργοταξίων ελεύθερο των μηχανημάτων, και εγκαταστάσεων του και απολύτως καθαρό, τότε η Υπηρεσία τον καλεί εγγράφως να συμμορφωθεί εντός δέκα (10) ημερών. Αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία θα του επιβάλλεται ποινική ρήτρα από **τριάντα (30) Ευρώ** ανά παρερχόμενη ημερολογιακή μέρα και θα εκπίπτει από επόμενες πιστοποιήσεις, ή την εγγύηση καλής εκτέλεσης, ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

22.4.Κάθε δαπάνη σχετική με την εξεύρεση χώρων εργοταξίων την εγκατάσταση, την διαμόρφωση προσπελάσεων και την οργάνωση αυτών, βαρύνει τον ανάδοχο του έργου. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμιάς αποζημίωσης, ή παράτασης προθεσμίας περαίωσης του έργου, λόγω τυχόν ανεπάρκειας των χώρων εργοταξίων ή από οποιαδήποτε άλλη σχετική αιτία, γιατί κατά την υποβολή της προσφοράς δηλώνεται σαφώς ότι ο ανάδοχος έλαβε γνώση των τοπικών συνθηκών.

22.5.Επίσης αναφέρεται ότι ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων και μέχρι την ημέρα περαίωσης αυτού να διατηρεί τον χώρο του έργου καθαρό και απαλλαγμένο από ξένα προς το έργο προϊόντα εκσκαφών ή άλλα αντικείμενα. Κάθε δε αξίωση του για αποζημίωση προς απομάκρυνση αυτών δεν θα γίνει αποδεκτή.

22.6.Επίσης ο ανάδοχος υποχρεώνεται στην εξεύρεση, με δική του φροντίδα, ευθύνη και δαπάνες, των κατάλληλων θέσεων και εκτάσεων για την αποθήκευση των κάθε είδους υλικών με σκοπό την συμμόρφωση προς τις συμβατικές υποχρεώσεις του, παραγωγής υλικών και της απρόσκοπτης και εμπρόθεσμης εκτέλεσης των εργασιών. Αν οι συνθήκες του έργου ή ο κίνδυνος ζημιών σ' αυτό δεν επιτρέπουν, κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, την απόθεση υλικών σ'

αυτές, τότε θα αποτίθενται μόνον τα υλικά εργασίας μιας ημέρας, χωρίς να προκύπτει δικαίωμα του αναδόχου για αποζημίωση, λόγω πρόσθετων ή πλάγιων μεταφορών, φορτοεκφορτώσεων κλπ. γιατί θεωρείται ότι όλες αυτές περιλαμβάνονται στις τιμές μονάδας των εργασιών.

Άρθρο 23ο : Έλεγχος Εισκομιζομένων Ειδών και Υλικών

23.1.Όλα τα εισκομιζόμενα είδη και υλικά για την κατασκευή του έργου ή την ενσωμάτωσή τους σ' αυτό, θα πληρούν τις απαιτήσεις των σχετικών προδιαγραφών.

23.2.Η ποιότητα των υλικών θα ελέγχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές όπως ορίζεται στην παρούσα Ε.Σ.Υ, στην Τ.Σ.Υ. Έργων Οδοποιίας, στο Τιμολόγιο Προσφοράς και τους λοιπούς όρους δημοπράτησης.

Άρθρο 24ο : Εργασίες εκτελούμενες παρουσία νερού

24.1.Ρητά διευκρινίζεται εδώ ότι όλες οι τιμές μονάδας της προσφοράς του αναδόχου και οποιουδήποτε άλλου τεύχους δημοπράτησης, αναφέρονται στην σχετική εργασία είτε αυτή εκτελείται εν ξηρώ είτε παρουσία νερού, οποιουδήποτε βάθους, μόνιμου ή ρέοντος αντλούμενου ή όχι και προερχόμενου από οποιαδήποτε αιτία(υπόγεια νερά κλπ)

24.2.Επιπλέον, στην παρούσα εργολαβία καθορίζεται ότι ΔΕΝ θα πληρωθούν οι πάσης φύσης αντλήσεις υπόγειων ή πηγαίων νερών που θα χρειασθούν ενδεχόμενα για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, ούτε θα κατασκευασθούν και πληρωθούν ιδιαίτερα ειδικές προστατευτικές κατασκευές από όμβρια, επιφανειακά, υπόγεια ή πηγαία νερά.

24.3.Υστερα από τα παραπάνω ο ανάδοχος του έργου, θα πρέπει να έχει περιλάβει στις Τιμές Μονάδας της προσφοράς του, ανοιγμένα στα άλλα είδη εργασιών, τις πρόσθετες δυσχέρειες που θα παρουσιασθούν ενδεχόμενα(σε υλικά, μηχανήματα εργασία, τροποποίηση μεθόδων, ειδικά προστατευτικά μέσα, πρόσθετες αντιστηρίξεις εκσκαφών, αντλήσεις κάθε είδους κλπ) από την τυχόν παρουσία νερού, οπουδήποτε και οποτεδήποτε στην παρούσα εργολαβία.

Άρθρο 25ο : Πιστοποιήσεις - Πληρωμές

Οι πιστοποιήσεις και πληρωμές για τις εργασίες που θα εκτελεσθούν θα συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4412/16 (Άρθρο 152) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Άρθρο 26ο : Τρόπος επιμέτρησης εργασιών

Ο τρόπος επιμέτρησης των διαφόρων ειδών εργασιών είναι αυτός που καθορίζεται από τα άρθρα, του Τιμολογίου, των Τεχνικών Προδιαγραφών και των παραρτημάτων τους, της Τ.Σ.Υ. και των λοιπών τευχών Δημοπράτησης. Η επιμέτρηση των εργασιών προϋποθέτει αυτονόητα ότι έχουν γίνει όλες οι σχετικές ενέργειες ποιοτικού ελέγχου.

Άρθρο 27ο : Τιμές Μονάδας Νέων Εργασιών

Η σύνταξη νέων Τιμών μονάδας θα γίνει κατά τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν.4412/16. Για τις νέες τιμές θα εφαρμοσθούν τα εγκεκριμένα ή συμβατικά τιμολόγια ανάλυσης τιμών που ισχύουν καθώς και τα περιγραφικά τιμολόγια κατά τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν.4412/16, **όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.**

α) τον Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για Δημόσιες Συμβάσεις Έργων που εγκρίθηκε με την ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ466/19-05-2017 (ΦΕΚ 1746/Β/19-05-2019 Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

β) Το Τιμολόγιο Εκτέλεσης Εδαφοτεχνικών Ερευνών (άρθρο 22 Τιμολόγιο της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων των Όρων Εκτέλεσης Εδαφοτεχνικών Ερευνών της Δ/νσεων Δ2 του Υπ. Δημ. Εργ. εγκρίθην δια της υπ' αρ. Δ.20192/22-1-1966 αποφάσεως Υπ. Δημ. Έργων αναθεωρήσεως δια της υπ' αρ.Δ.23713/2-9-70 αποφάσεως Υπ. Δημ. Εργ. δια τας εδαφοτεχνικής έρευνας και αναπροσαρμόσθηκε τελικά με την ΕΚ1/72/10/οικ./11-1-83 απόφαση Υπ.Δ.Ε.

γ) Η Ανάλυση τιμών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, κ.λπ. που εγκρίθηκαν με την ΕΗ1/5235/4-6-79 απόφαση Υπ.Δ.Ε.(ΦΕΚ 1083/79 Β όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

δ) Η Ανάλυση τιμών οικοδομικών έργων (ΑΤΕΟ) που εγκρίθηκε με την αρ. Ε7/1253/155/16-1-76 απόφαση Υπ.Δ.Ε.

Άρθρο 28ο : Αναθεώρηση της συμβατικής αξίας εργασιών

Για την αναθεώρηση θα ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 153 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα.

Άρθρο 29ο : Φόροι, κρατήσεις, τέλη, δασμοί δώρα εορτών κλπ.

29.1. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από ΚΑΠ ΠΕ Μεσσηνίας 2023 σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 259/28-11-22 πρακτικό 26 (ΑΔΑ: ΩΑΥΙ7Λ1-ΝΓΤ) Απόφαση του Περ/κου Συμβουλίου Περ. Πελ/σου, θα υπόκεινται σε όλες τις προβλεπόμενες κρατήσεις.

29.2.Ο ανάδοχος υποχρεούται στην καταβολή προς το εργατοτεχνικό προσωπικό των καθοριζόμενων (με τις εκάστοτε από το Υπουργείο Εργασίας εκδιδόμενες αποφάσεις), δώρων λόγω εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, καθώς και αποζημίωση ημερών υποχρεωτικής αργίας, στη χορήγηση αδείας με αποδοχές και αποζημιώσεις λόγω απολύσεως, καθώς και την καταβολή των νόμιμων εισφορών του υπέρ των ασφαλιστικών και επικουρικών Οργανισμών ή Ταμείων, όπως το ΙΚΑ (ακόμη και αν το έργο εκτελείται εκτός ασφαλιστικής περιοχής του ΙΚΑ) κ.λ.π.

29.3. Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τα τέλη διοδίων της πάσης φύσεως μεταφορικών μέσων. Επίσης ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από το Φ.Κ.Ε και από τον Ειδικό φόρο του άρθρου 17 του Ν.Δ.3092/54 επί των εισαγομένων εκ του εξωτερικού πάσης φύσεως υλικών, εφοδίων κ.λ.π. έστω και αν τυχόν αναφέρεται αντίθετη γενική διαπίστωση στη Σ.Α.Ε. Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ως και των φόρων κ.λ.π. που αναφέρονται αναλυτικότερα στα Ν.Δ. τα 4486/66 (ΦΕΚ 131 τ.Α. και 453/66 ΦΕΚ 16 τ.Α) περί τροποποίησης Φορολογικών Διατάξεων. Επίσης ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται των δασμών και παντός ετέρου φόρου τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου για καύσιμα και λιπαντικά, σύμφωνα προς το Ν.2366/53 (ΦΕΚ 83Α/10-4-53 Ν.1081/71 (ΦΕΚ 273/Α/ 27-12-71 και Ν.893/79 (ΦΕΚ 86 Α/28-4-71)

29.4. Η προκαταβολή των προβλεπόμενων κρατήσεων, θα αποδεικνύεται με την προσκόμιση κανονικής αποδείξεως πριν από την πληρωμή κάθε λογαριασμού

Άρθρο 30ο : Προκαταβολή

Στην παρούσα εργολαβία δεν θα χορηγηθεί προκαταβολή.

Άρθρο 31ο : Μηχανήματα και Μέσα

31.1. Ο Ανάδοχος με δική του ευθύνη και δικές του δαπάνες υποχρεώνεται να προμηθεύσει και μεταφέρει επί τόπου του έργου όλα τα μηχανήματα, εργαλεία, κλπ. για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου από την παρούσα Εργολαβία.

31.2. Αν παρ' όλα αυτά, και κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, δεν κριθούν επαρκή τα μηχανικά κλπ. μέσα που εισκομίσθηκαν στο έργο για την εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών, τότε ο ανάδοχος υποχρεούται, μέσα σε δεκαήμερη προθεσμία, από γραπτή εντολή της Υπηρεσίας, να ενισχύσει τον επί τόπου υπάρχοντα μηχανικό εξοπλισμό του κλπ. σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας.

31.3. Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με τις διαταγές της Υπηρεσίας, μέσα στην παραπάνω προθεσμία, τότε η Υπηρεσία μπορεί με απλή έγγραφη ειδοποίηση προς τον ανάδοχο, να μεταφέρει επί τόπου τα απαραίτητα μηχανήματα κλπ. που κατά την κρίση της είναι τα απαραίτητα και που θα λειτουργήσουν σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος βαρύνεται με τις κάθε είδους δαπάνες μεταφοράς και επιστροφής αυτών, ασφαλιστρών, μισθωμάτων, λειτουργίας και συντηρήσεις των μηχανημάτων λοιπών μέσων που θα μεταφερθούν για λογαριασμό του.

31.4. Η λειτουργία των παραπάνω προσθέτων μηχανημάτων και λοιπών μέσων που μεταφέρθηκαν, μπορεί να ανασταλεί από την Υπηρεσία, εφ' όσον, κατά την απόλυτη κρίση της, εξασφαλίζεται η εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών με τα διατιθέμενα επί τόπου του έργου εν λειτουργία μηχανήματα και λοιπά μέσα του Αναδόχου.

31.5. Σε κάθε περίπτωση ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την πρόοδο του έργου, έστω και αν η Υπηρεσία δεν έκανε χρήση του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 32ο : Ημερολόγιο Έργου - Αρχείο Ελέγχων - Καταμέτρηση Αφανών Εργασιών

Κατά την εκτέλεση του έργου θα καταρτισθούν, με μέριμνα και ευθύνη του Αναδόχου, βιβλιοδετημένα τεύχη με διπλότυπες αριθμημένες σελίδες, για την τήρηση ημερολογίων του έργου, βιβλίων ποιοτικών ελέγχων, και βιβλίου καταμέτρησης αφανών εργασιών.

Άρθρο 33ο : Τροποποίηση στοιχείων Μελέτης

Κατά την εκτέλεση των εργασιών είναι δυνατό, ανάλογα με τις ειδικές και γενικές συνθήκες εκτέλεσης του έργου, να προκύψει ανάγκη μικροτροποποιήσεων ή και συμπληρώσεων της μελέτης. Τις τροποποιήσεις αυτές, σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης, υποχρεούται να μελετήσει και εκτελέσει ο ανάδοχος χωρίς καμία προσαύξηση των τιμών του τιμολογίου ή της συνολικής

προθεσμίας του έργου από την αιτία αυτή εκτός αν προβλέπεται άλλως κατά ρητό τρόπο στην παρούσα ΕΣΥ.

Άρθρο 34ο: Σχέδια

Πριν από κάθε μερική ή ολική εφαρμογή, κατά την κρίση του αναδόχου ενός σχεδίου που βρίσκεται σε ασυμφωνία με τα υπόλοιπα σχέδια ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να ζητήσει έγγραφα, έγκαιρα και χωρίς να το αμελήσει από τη Δ/νουσα Υπηρεσία οδηγίες κλπ. Σε κάθε τέτοια περίπτωση ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφαρμόσει την απόφαση της Υπηρεσίας πάνω στο θέμα που θα προκύψει με δικά του μέσα και δαπάνες, σε οποιοδήποτε χρόνο και με οποιοδήποτε τρόπο του ζητηθεί από την Υπηρεσία.

Άρθρο 35ο : Αριότητα των Κατασκευών

35.1. Ο καθορισμός των οποιονδήποτε στοιχείων και οδηγιών εκτέλεσης των εργασιών, που προβλέπεται από τα σχέδια και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των επί μέρους εργασιών που συνθέτουν το έργο.

35.2. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι έστω και αν δεν ορίζεται κάτι στα σχέδια ή τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, ή τέλος στις οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή και άμεμπτη εμφάνισή του όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα λοιπά τμήματα του έργου(εσωτερικά ή γειτονικά).

35.3. Για κάθε εργασία έχουν εφαρμογή η Τ.Σ.Υ. και οι αντίστοιχες εγκεκριμένες Π.Τ.Π.

Άρθρο 36ο : Προστασία Περιβάλλοντος

36.1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προφυλάσσει και προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση όπως δέντρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από το χώρο που του διατίθεται από την Υπηρεσία για την εκτέλεση των έργων, θα είναι δε υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκαλέσει σε τρίτους λόγω αυθαίρετης κοπής ή βλάβης δέντρων ή θάμνων, απόθεσης υλικών λόγω κακού χειρισμού των μηχανημάτων ή καταπάτησης φυτεμένων περιοχών από μηχανικά μέσα.

36.2. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την εκτέλεση των έργων να συμμορφώνεται πλήρως προς την Εγκύκλιο ΥΔΕ Γ2-Δ2/0/3/192/εγκ.Α213/5-12-75 για την προστασία του περιβάλλοντος.

36.3. Δεν θα κοπεί κανένα δέντρο ή δεντρύλλιο χωρίς την έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας. Για να δοθεί η έγκριση ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει τοπογραφικό διάγραμμα στο οποίο θα έχουν σημειωθεί τα δέντρα ή δεντρύλλια που θα πρέπει να κοπούν.

36.4. Σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής σε υπάρχουσες κατασκευές ή σε στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη του έργου(ή από τυχόν εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της) ο ανάδοχος, ανεξάρτητα των οποιωνδήποτε ευθυνών που θα μπορούν να προκύψουν γι' αυτόν είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τα υπάρχοντα έργα (ή το φυσικό περιβάλλον στην κατάσταση που βρισκόταν, πριν από την εγκατάστασή του, με δαπάνες του, χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε χρηματικής αποζημίωσης ή παράτασης προθεσμίας.

36.5. Γίνεται ειδική επισήμανση ότι ο Ανάδοχος θα πρέπει, κατά την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών, να αποφεύγει να τραυματίζει τον περιβάλλοντα χώρο με πρόσθετες εκσκαφές (πέρα από αυτές που προβλέπονται από τη μελέτη) ή με απόρριψη διαφόρων προϊόντων ορυγμάτων, έστω και αν προβαίνει σε κανονική διάστρωση και συμπύκνωση αυτών, γιατί διευκρινίζεται ρητά ότι και οι προβλεπόμενες διατομές επιχωμάτων είναι προκαθορισμένων διαστάσεων και δεν επιτρέπεται η δημιουργία πλατυσμάτων χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Υπηρεσίας, η οποία θα λάβει σοβαρά υπόψη της τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Επίσης οι οποιεσδήποτε αποθέσεις προϊόντων ορυγμάτων ή άλλων προϊόντων θα πρέπει να γίνεται σε θέσεις που να μην δημιουργούν οποιοδήποτε πρόβλημα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση των αρμόδιων Αρχών(οι δε θέσεις αυτές θα εξασφαλισθούν με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου χωρίς να αναλαμβάνει η Υπηρεσία καμιά δέσμευση).

36.6. Ανάλογη φροντίδα θα πρέπει να δοθεί από τον ανάδοχο και στις εγκαταστάσεις παραγωγής αδρανών υλικών και ασφαλομιγμάτων σχετικά με τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Για τις εγκαταστάσεις αυτές (όπως έχει αναφερθεί και στο άρθρο 15 αυτής της ΕΣΥ) η Υπηρεσία δεν πρόκειται να παραδώσει στον ανάδοχο καμιά θέση λατομείου, η δε ευθύνη εξεύρεσης θέσης

εγκατάστασης και τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας (τρόπος εκμετάλλευσης, έκταση και μορφή αποκάλυψης, εγκατάσταση κονιοσυλλεκτών κλπ) αποτελεί υποχρέωση του αναδόχου.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι θα πρέπει να πληρούνται και οι οποιεσδήποτε άλλες προϋποθέσεις προστασίας του περιβάλλοντος με τις εγκρίσεις των αρμόδιων αρχών. Ειδικότερα επισημαίνεται η υποχρέωση του Αναδόχου, για την αποκατάσταση του τοπίου σύμφωνα με την παρ.6 της Εγκυκλίου ΥΔΕ Γ2-Δ2 /0/3/192(εγκύκλιος Α213/5-12-75)τόσο για τα λατομεία που τυχόν θα πρωτοδιανοίξει αυτός όσο και για τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλομίγματος.

Άρθρο 37ο : Χρόνος εγγυήσεως και συντηρήσεως του έργου

Ο βάσει του άρθρου 171 του Ν.4412/16 χρόνος εγγυήσεως και συντηρήσεως των έργων καθορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες.

Άρθρο 38ο: Ολική ή Τμηματική παραλαβή τμήματος αυτοτελούς χρήσεως

38.1 Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 170 του Ν4412/16, δύναται να διενεργηθεί η παραλαβή των αποπερατωθέντων τμημάτων του έργου, δεκτικών αυτοτελούς χρήσεως.

38.2 Για να παραδοθεί σε χρήση το έργο ή αυτοτελές του τμήμα ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 170 του Ν4412/16.

Άρθρο 39ο : Τελικές διατάξεις

39.1. Με την υποβολή της προσφοράς του προϋποτίθεται ότι ο διαγωνιζόμενος έχει λάβει γνώση των στοιχείων του έργου και είναι απόλυτα ενήμερος των συνθηκών εκτέλεσης αυτού της κατάστασης των απαλλοτριώσεων και του τρόπου που θα αποδοθεί ελεύθερη η συνολικά απαιτούμενη λωρίδα για την εκτέλεση των έργων, πηγών και υλικών κάθε είδους κλπ. όπως και των ενδεχομένων δυσχερειών και καθυστερήσεων, οποιονδήποτε λόγο και ότι έχει λάβει υπόψη του ότι δεν θα του αναγνωρισθεί καμία απαίτηση σχετική με αποζημίωση, κατά οποιονδήποτε τρόπο, λόγω των παραπάνω τοπικών συνθηκών, των καθυστερήσεων, των δυσχερειών κυκλοφορίας και τέλος ότι έχει μελετήσει, με σκοπό να συμμορφωθεί, τα τυχόν υπάρχοντα εγκεκριμένα διαγράμματα της μελέτης καθώς και τα συμβατικά στοιχεία που συνιστούν, μαζί με αυτή την ΕΣΥ, τη βάση της προσφοράς του.

39.2 Όπως έχει τονισθεί και με άλλες θέσεις, ο ανάδοχος είναι ποινικά και αστικά υπεύθυνος για οποιοδήποτε τρίτο, από οποιαδήποτε αιτία που έχει σχέση με το έργο.

39.3. Είναι αυτονόητο ότι ο ανάδοχος δεν δικαιούται να πληρωθεί για εργασίες που ενδέχεται να προκαλέσει ο ίδιος, όπως π.χ. προσωρινές εναποθέσεις προϊόντων εκσκαφής ή άλλων υλικών, απρόβλεπτες αντιστηρίξεις (που άλλωστε γενικά δεν πληρώνονται) κλπ.

39.4. Επίσης ο ανάδοχος πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η δαπάνη αναθεώρησης των εργασιών που θα εκτελεσθούν, συμπεριλαμβάνεται στο ποσό του συμφωνητικού, το οποίο κατ' αρχή δεν είναι δυνατόν να αυξηθεί και ότι είναι ο μόνος υπεύθυνος για οποιαδήποτε υπέρβαση του πιο πάνω ποσού, που θα οφείλεται είτε στις ποσότητες εργασιών, είτε στην αναθεώρηση. Για αυτό ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει έγκαιρα πριν την ολοκλήρωσή του έργου στην Υπηρεσία και μέσα στα πλαίσια του ποσού του συμφωνητικού, συντεταγμένο Συγκεντρωτικό Πίνακα σύμφωνα με τους πίνακες εργασιών, που του έχουν κοινοποιηθεί, στον οποίο περιλαμβάνει τις εργασίες που έχουν εκτελεσθεί και αυτές που απαιτούνται να εκτελεσθούν προκειμένου να παραδοθεί πλήρως περασμένο και με αυτοτελή λειτουργία τμήματα του έργου.

39.5. Επίσης ο ανάδοχος πρέπει να λάβει υπόψη ότι δεν θα του πιστοποιηθούν εργασίες ημιτελείς που είναι δεκτικές καταστροφής, επειδή δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωσή τους εντός του περιορισμένου ποσού του συμφωνητικού.

39.6. Η παρούσα εργολαβία διέπεται από τις διατάξεις περί εκτελέσεως Δημοσίων Έργων, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημέρα εγκρίσεως των συμβατικών τευχών.

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ
Καλαμάτα 21 / 1/2023

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ANNA ΓΑΖΟΥΛΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
με Α'β

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΔΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ με
Α'β